

“Bank Avrasiya” ASC

31 dekabr 2011-ci il tarixində bitən il üzrə
Maliyyə Hesabatları və
Müstəqil Auditorun Hesabatı

Mündəricat

Müstəqil Auditorun Hesabatı

Maliyyə Hesabatlarının Hazırlanması və Təsdiqi üçün Rəhbərliyin Məsuliyyətinə dair Bəyanat

Maliyyə Vəziyyəti Haqqında Hesabat	5
Məcmu Gəlir Haqqında Hesabat	6
Pul Vəsaitlərinin Hərəkəti Haqqında Hesabat	7
Kapitalda Dəyişikliklər Haqqında Hesabat	8

Maliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər

1. Bankın Əsas Fəaliyyəti	9
2. Bankın Əməliyyat Mühiti	9
3. Təqdimatın Əsasları	10
4. Əsas Uçot Prinsiplərinin Qısa Xülasəsi	13
5. Əhəmiyyətli Uçot Qiymətləndirmələri və Fərziyələri	19
6. Pul vəsaitləri və ARMB-nda qalıqlar	20
7. Banklardan və Digər Maliyyə Təşkilatlarından Alınacaqlar	20
8. Müştərilərə Verilmiş Kreditlər	21
9. Satışa hazır İntestisiyalar	23
10. İntestisiya Mülkü	23
11. Mülk və Avadanlıqlar	24
12. Qeyri-maddi Aktivlər	25
13. Digər Aktivlər	25
14. Banklara və Digər Maliyyə Təşkilatlarına Borclar	25
15. Müştəri Hesabları	26
16. Digər Öhdəliklər	26
17. Təxirə Salınmış Vergi	26
18. Nizamnamə Kapitalı	27
19. Faiz Gəlir və Xərci	27
20. Xarici Valyuta Əməliyyatları Üzrə Xalis Gəlir	28
21. Haqq və Komissiya Gəlir və Xərci	28
22. Əməliyyat Xərcləri	28
23. Bir Səhmə Düşən Mənfəət	28
24. Risklərin İdarə Edilməsi	29
25. Kapitalın İdarə Edilməsi	38
26. Şerti Öhdəliklər	39
27. Maliyyə Alətlərinin Ədalətli Dəyəri	40
28. Maliyyə Alətləri Kateqoriyalarının Maliyyə Vəziyyəti Haqqında Hesabatla Üzləşdirilməsi	40
29. Əlaqəli Tərəflərlə Əməliyyatlar	41
30. Səqment Hesabatı	42

Müstəqil Auditorun Hesabatı

“Bank Avrasiya” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Səhmdarları və Müşahidə Şurasına

Biz “Bank Avrasiya” açıq səhmdar cəmiyyətinin 31 dekabr 2011-ci il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat və həmin tarixdə bitən il üzrə məcmu gəlir haqqında hesabat, pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat və kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabatdan, eləcə də əsas uçot prinsiplərinin xülasəsindən və digər izahlı qeydlərdən ibarət olan maliyyə hesabatlarının auditini apardıq.

Maliyyə Hesabatlarının Hazırlanmasına dair Rəhbərliyin Məsuliyyəti

Rəhbərlik bu maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə görə, habelə fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq, əhəmiyyətli səhvlər olmayan maliyyə hesabatlarının hazırlanmasını təmin etmək üçün rəhbərliyin zəruri müəyyən etdiyi daxili nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Auditorun Məsuliyyəti

Bizim məsuliyyətimiz apardığımız audit yoxlamasına əsasən maliyyə hesabatlarına dair rəy bildirməkdən ibarətdir.

31 dekabr 2010-cu il tarixində bitən il üzrə maliyyə hesabatları digər auditor tərəfindən yoxlanılmış və onun 25 aprel 2011-ci il tarixli hesabatı son nəzarətədiçi tərəf haqqında məlumatın açıqlanmaması əsasında şərti rəy ifadə etmişdir.

Biz auditimizi Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun olaraq aparmışıq. Bu standartlar bizdən etik tələblərə riayət etməyimizi və maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli təhrifə yol verilmədiyinə kifayətədiçi əminlik əldə etmək üçün auditimizin planlaşdırılması və aparılmasını tələb edir.

Auditə maliyyə hesabatlarında göstərilən məbləğlər və açıqlamalar barədə audit sübutunun əldə edilməsi üçün prosedurların həyata keçirilməsi daxildir. Seçilmiş prosedurlar auditorun mühakiməsindən, o cümlədən fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli təhrif risklərinin qiymətləndirilməsindən asılıdır. Həmin risk qiymətləndirmələrini edərək auditor müəssisənin daxili nəzarətinin səmərəliyi barədə rəy bildirmək üçün deyil, yaranmış şəraitə müvafiq audit prosedurlarının işlənilib hazırlanması üçün müəssisənin maliyyə hesabatlarının hazırlanması və düzgün təqdim edilməsinə aid olan daxili nəzarəti nəzərə alır. Auditə, həmçinin, tətbiq edilmiş uçot prinsiplərinin münasibliyinin və rəhbərlik tərəfindən edilmiş ehtimalların məntiqiliyinin qiymətləndirilməsi, o cümlədən maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatının qiymətləndirilməsinin aparılması daxildir.

Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutu auditor rəyimizə əsas vermək üçün yetərli və müvafiqdir.

Şərti Rəy üçün Əsas

MUBS 24 “Əlaqəli Tərəflər Haqqında Açıqlamalar” tələb etdiyi son nəzarətədiçi tərəf haqqında məlumat bu maliyyə hesabatlarında açıqlanmayıb. Biz son nəzarətədiçi tərəf barəsində heç bir audit sübutu əldə edə bilməmişik.

Şərti Rəy

Bizim rəyimizcə, Şərti Rəy üçün Əsas paraqrafında təsvir edilən məsələnin təsiri istisna olmaqla, bu maliyyə hesabatları bütün əhəmiyyətli cəhətlər baxımından “Bank Avrasiya” açıq səhmdar cəmiyyətinin 31 dekabr 2011-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə bitən il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq düzgün əks etdirir.

25 iyun 2012

31 dekabr 2011-ci il tarixində bitən il üzrə Maliyyə Hesabatlarının Hazırlanması və Təsdiqi üçün Rəhbərliyin Məsuliyyətinə dair Bəyanat

Aşağıdakı bəyanat “Bank Avrasiya” ASC-nin (“Bank”) maliyyə hesabatları ilə bağlı rəhbərliyin və müstəqil auditorun müvafiq olaraq məsuliyyətlərini ayırmaq məqsədi ilə hazırlanmışdır və müstəqil auditorun rəyində qeyd edilmiş müstəqil auditorun məsuliyyətləri ilə birlikdə oxunmalıdır.

Rəhbərlik Bankın 31 dekabr 2011-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini, həmin tarixdə tamamlanan il üzrə əməliyyatlarının nəticələrini, pul vəsaitlərinin hərəkətini və kapitalıda dəyişiklikləri düzgün əks etdirən maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (“MHBS”) uyğun olaraq hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatları hazırlanarkən rəhbərlik aşağıdakılara məsuliyyət daşıyır:

- Uyğun mühasibatlıq prinsiplərinin seçilməsi və onların ardıcıl olaraq tətbiq edilməsi;
- Tədbirli və məqsədəuyğun mülahizələrin və qiymətləndirmələrin edilməsi;
- Maliyyə hesabatlarında istənilən əhəmiyyətli yayınmaların açıqlanması və izah edilməsi şərti ilə MHBS-na əməl olunub-olunmamasının bəyan edilməsi; və
- Əgər Bankın yaxın gələcəkdə fəaliyyətini davam etdirməyəcəyi güman edilmirsə, maliyyə hesabatlarının fəaliyyətdə olan müəssisəyə uyğun əsaslarla hazırlanması.

Rəhbərlik həmçinin aşağıdakılara görə də məsuldur:

- Bank üzrə səmərəli və keyfiyyətli daxili nəzarət sisteminin yaradılması, tətbiq edilməsi və davamlı olaraq saxlanılması;
- Bank maliyyə vəziyyətini hər zaman kifayət qədər dəqiq açıqlayan və Bank maliyyə hesabatlarının MHBS ilə uyğunluğuna əmin olmağa imkan verən düzgün mühasibatlıq uçotunun aparılması;
- Azərbaycan Respublikasının mühasibatlıq standartları və qanunvericiliyinə uyğun tərzdə qanunla müəyyən edilmiş qaydada mühasibatlıq uçotunun aparılması;
- Bank aktivlərini qorumaq üçün mümkün yetərli addımların atılması; və
- Fırıldaçılıq və digər qanunsuzluqların aşkar edilməsi və qarşısının alınması.

31 dekabr 2011-ci il tarixində bitən il üzrə maliyyə hesabatları 25 iyun 2012-ci il tarixində Bankın rəhbərliyi adından buraxılış üçün təsdiqlənmişdir:

Fuad Aslanov

Çingiz Əmircanov

İdarə heyətinin sədri

Baş mühasib

“Bank Avrasiya” ASC

Bakı, Azərbaycan

“Bank Avrasiya” ASC
31 dekabr 2011-ci il tarixinə Maliyyə Vəziyyəti Haqqında Hesabat
Azərbaycan manatı ilə, digəri göstərilməyibsə

	Qeyd	2011	2010
Aktivlər			
Pul vəsaitləri və ARMB-nda qalıqlar	6	18,285,064	19,904,483
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaqlar	7	17,292,887	10,538,974
Müştərilərə verilmiş kreditlər	8	26,861,316	19,796,605
Satışa hazır investisiyalar	9	2,221,349	2,930,347
İnvestisiya mülkü	10	286,781	286,781
Mülk və avadanlıq	11	4,013,166	5,890,258
Qeyri-maddi aktivlər	12	113,966	130,885
Digər aktivlər	13	186,189	55,051
Cəmi aktivlər		69,260,718	59,533,384
Öhdəliklər və kapital			
Banklara və digər maliyyə təşkilatlarına borclar	14	2,046,236	942,570
Müştəri hesabları	15	46,185,880	37,936,337
Digər öhdəliklər	16	174,367	73,449
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	17	204,776	150,135
Cəmi öhdəliklər		48,611,259	39,102,491
Nizamnamə kapitalı	18	20,000,000	20,000,000
Bölüşdürülməmiş mənfəət		649,459	430,893
Cəmi kapital		20,649,459	20,430,893
Cəmi öhdəliklər və kapital		69,260,718	59,533,384

Fuad Aslanov

Çingiz Əmircanov

İdarə heyətinin sədri

Baş mühasib

25 iyun 2012

“Bank Avrasiya” ASC
31 dekabr 2011-ci il tarixində biltən il üzrə Məcmu Gəlir Haqqında Hesabat
Azərbaycan manatı ilə, digəri göstərilməyibsə

	Qeyd	2011	2010
Faiz gəliri	19	3,734,222	3,481,169
Faiz xərci	19	(2,379,829)	(1,914,285)
Xalis faiz gəliri		1,354,393	1,566,884
Faiz hesablanan aktivlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	7, 8	(26,490)	(47,235)
Faiz hesablanan aktivlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat ayırmalarından sonra xalis faiz gəliri		1,327,903	1,519,649
Konvertasiya əməliyyatlarından xalis gəlir	20	159,564	115,528
Haqq və komissiya gəliri	21	845,320	576,684
Haqq və komissiya xərci	21	(199,534)	(202,599)
Digər Gəlir		59,159	1,584
Əməliyyat xərcləri	22	(1,919,204)	(1,895,302)
Vergidən qabaq mənfəət		273,208	115,544
Mənfəət vergisi xərci	17	(54,642)	(24,487)
Xalis mənfəət		218,566	91,057
İl üzrə məcmu gəlir		218,566	91,057
Bir səhmə düşən mənfəət			
Baza və azaldılmış	23	10.93	4.55

Fuad Aslanov

Çingiz Əmircanov

İdarə heyətinin sədri

Baş mühasib

25 iyun 2012

“Bank Avrasiya” ASC
31 dekabr 2011-ci il tarixində biltən il üzrə Pul Vəsaitinin Hərəkəti Haqqında Hesabat
Azərbaycan manatı ilə, digəri göstərilməyibsə

	Qeyd	2011	2010
Əməliyyat fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin axını			
Vergidən qabaq mənfəət		273,208	115,544
<i>Qeyri-pul vəsaitlərinə düzəlişlər:</i>			
Faiz hesablanan aktivlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	7, 8	26,490	36,758
Köhnəlmə və amortizasiya	11, 12	511,901	496,274
Əsas vəsaitlərin satışından gəlir (zərər)		(47,670)	4,188
Xarici valyuta əməliyyatlarından gəlir (zərər)	20	(2,309)	2,276
Hesablanmış faizdə dəyişiklik, xalis		521,360	277,658
Əməliyyat aktivlərində və öhdəliklərində əməliyyat fəaliyyətindən əvvəl pul axını dəyişikliyi		1,282,980	932,698
Əməliyyat aktivlərində xalis (artım)/azalma			
ARMB-nda olan məcburi ehtiyatlar	6	(888,419)	(84,689)
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaqlar	7	(1,255,281)	(6,880,086)
Müştərilərə verilmiş kreditlər	8	(6,887,500)	(2,531,975)
Digər aktivlər	13	(131,139)	9,003
Əməliyyat öhdəliklərində xalis artım/(azalma)			
Banklara və digər maliyyə təşkilatlarına borclar	14	1,103,666	(76,605)
Müştəri hesabları	15	8,169,913	18,994,582
Digər öhdəliklər	16	100,920	(17,141)
Əməliyyat fəaliyyətindən xalis pul axını		1,495,140	10,345,787
İnvestisiya fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin axını			
Alınmış əsas vəsaitlər	11, 12	(77,446)	(184,259)
Satılmış əsas vəsaitlərdən daxilolmalar		1,470,000	9,486
Satışa hazır qiymətli kağızların satışından daxilolmalar		708,997	-
Satışa hazır qiymətli kağızların alınması üzrə ödənişlər		-	(2,917,320)
İnvestisiya fəaliyyətindən xalis pul vəsaitlərinin axını		2,101,551	(3,092,093)
Valyuta məzənnəsi dəyişikliyinə pul vəsaitləri və pul ekvivalentlərinə təsiri		765	(2,224)
Pul vəsaitləri və pul ekvivalentlərində xalis dəyişmə		3,597,456	7,251,470
İlin əvvəlinə pul vəsaitləri və pul ekvivalentləri	6	22,484,254	15,232,784
İlin sonuna pul vəsaitləri və pul ekvivalentləri	6	26,081,710	22,484,254

Fuad Aslanov

Çingiz Əmircanov

İdarə heyətinin sədri

Baş mühasib

25 iyun 2012

“Bank Avrasiya” ASC
31 dekabr 2011-ci il tarixində biltən il üzrə Kapitalda Dəyişiklər Haqqında Hesabat
Azərbaycan manatı ilə, digəri göstərilməyibsə

	Nizamnamə kapitalı	Bölüşdürülməmiş mənfəət	Cəmi kapital
Qalıq 1 yanvar 2010	20,000,000	339,836	20,339,836
2010-cu il üzrə məcmu gəlir	-	91,057	91,057
Qalıq 31 dekabr 2010	20,000,000	430,893	20,430,893
2011-ci il məcmu gəlir	-	218,566	218,566
Qalıq 31 dekabr 2011	20,000,000	649,459	20,649,459

Fuad Aslanov

Çingiz Əmircanov

İdarə heyətinin sədri

Baş mühasib

25 iyun 2012

1. Bankın Əsas Fəaliyyəti

“Bank Avrasiya” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti (“Bank”) 11 iyun 2007-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasında təsis olunmuşdur. Bank Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı (“ARMB”) tərəfindən verilmiş 251 nömrəli lisenziya əsasında fəaliyyət göstərən, səhmlərlə məhdudlaşdırılmış açıq səhmdar cəmiyyətidir və Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq yaradılmışdır. Bankın əsas fəaliyyəti Azərbaycan Respublikası ərazisində hüquqi və fiziki şəxslər üçün kommersiya və pərəkədə bankçılıq xidmətləri göstərməkdən ibarətdir.

Bankın qeydiyyat ünvanı: 70, Nizami küçəsi, Bakı AZ1010, Azərbaycan.

Bankın Sumqayıt şəhərində bir filialı var. Filial bina 2, məhəllə 1, Sumqayıt AZ5000, Azərbaycan ünvanında yerləşir və 251/1 sayılı 13 aprel 2009-cu il tarixli bank icazəsi əsasında fəaliyyət göstərir.

2011-ci il dekabr ayına Bankın işçilərinin sayı 45 nəfər olmuşdur. (2010: 44).

31 dekabr 2011 və 2010-ci illər üzrə bankın səhmdarları aşağıdakılardır:

Səhmdarlar	2011	2010
“Evro Standard” MMC	37.5%	37.5%
“Tayning Global Ink” MMC	37.5%	37.5%
“Azbizneskom” MMC	25%	25%
Cəmi	100%	100%

2. Bankın Əməliyyat Mühiti

Ümumi

Son illər ərzində Azərbaycanda əhəmiyyətli dərəcədə siyasi və iqtisadi dəyişikliklər baş vermişdir. İnkişaf etməkdə olan bazar iqtisadiyyatı olan Azərbaycan əsasən daha yetişmiş biznes bazarlarında mövcud olan yaxşı təkmilləşdirilmiş kommersiya infrastrukturuna malik deyil. Ölkədəki biznes fəaliyyətlərinə təsir edən qanunlar və qaydalar sürətlə dəyişilə bilər. Bundan əlavə, davamlı iqtisadi sabitlik, əsas etibarilə hökumətin həyata keçirdiyi maliyyə və pul islahatlarının səmərəliliyindən, normativ sistemin inkişafından, beynəlxalq kredit banklarının qərarlarından və Bankın nəzarətində olmayan digər tədbirlərdən xeyli dərəcədə asılıdır.

Son zamanlar Azərbaycanda müsbət iqtisadi göstəricilərin olmasına baxmayaraq Azərbaycan iqtisadiyyatının uzunmüddətli gələcəyi perspektivləri qeyri-müəyyən olaraq qalmaqdadır. Milli iqtisadiyyat karbohidrogen ehtiyatlarının ixracından asılıdır. Nəticə etibarilə siyasi və işgüzar mühitdə baş verən istənilən mənfi dəyişikliklərdən Bankın aktivləri və əməliyyatları risk altına düşə bilər.

Maliyyə bazarındakı əməliyyatlar

Qlobal maliyyə böhranı, digər amillərlə yanaşı qlobal likvidlik çatışmazlığı ilə də nəticələndi ki, bu da beynəlxalq və yerli kapital bazarının məhdudlaşması, Azərbaycanın bank sektorunda aşağı likvidlik səviyyəsi yerli və xarici qiymətli kağızlar bazarında yüksək səviyyədə qeyri-müəyyənliyə gətirib çıxardı. Qlobal maliyyə bazarında baş verən qeyri-müəyyənliklər həmçinin Amerika Birləşmiş Ştatlarında, Qərbi Avropada, Rusiyada və digər ölkələrdəki bankların müflisləşməsinə gətirib çıxarmışdır, halbuki bunun Azərbaycan maliyyə sistemində təsiri nisbətən zəif olmuşdur. Davam edən böhranın təsirini tam dəyərləndirmək və ya ondan yayınmaq hal-hazırda qeyri-mümkündür.

2008-ci ildən bəri investolar riskə düşmə ehtimallarını təkrar qiymətləndirirlər ki, bu da Azərbaycanda keçirilən əməliyyatlara az və ya tam məhdudluqların qoyulması ilə nəticələndirərək həssaslığı artırır. Bu cür hallar Bankın yeni borc vəsaitləri əldə etməsi və daha erkən dövrlərdə həyata keçirilən əməliyyatlara tətbiq edilən şərtlər ilə mövcud borc vəsaitlərini yenidən maliyyələşdirməsi qabiliyyətinə təsir göstərə bilər.

Maliyyə böhranı həmçinin Bankdan kredit götürən və borcu olan müəssisələrə də təsir edə bilər ki, bu da onların Bankın qarşısında olan maliyyə öhdəliklərini qarşılamaq bacarıqlarına təsir etmiş olar. Rəhbərlik, mövcud məlumatlara əsasən dəyərsizləşmənin qiymətləndirilməsi zamanı istifadə edilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə ehtimalların yenidən nəzərdən keçirilməsini lazımi şəkildə əks etdirmişdir. Bu maliyyə hesabatlarına maliyyə bazarlarında likvidliyin gələcəkdə azalması, valyuta və kapital bazarlarında qeyri-sabitliyin artmasının Bankın gələcək maliyyə vəziyyətinə təsirini əks etdirən düzəlişlər daxil deyil.

İnflyasiya

2011-ci ildə Azərbaycanda inflyasiya nəzərəcarpacaq dərəcədə olmuşdur. Son üç ilin rəsmi inflyasiya göstəriciləri aşağıdakı cədvəldə verilmişdir:

Göstərilən tarixdə bitən il	Dövr ərzində inflyasiya
31 dekabr 2011	8.1%
31 dekabr 2010	5.7%
31 dekabr 2009	1.5%

Valyuta əməliyyatları

Azərbaycanın milli valyutası olan manat ölkədə istifadə olunan əsas valyutadır. Əsasən ABŞ dolları və Avro kimi xarici valyutalar Azərbaycanda bəzi biznes əməliyyatlarının iqtisadi parametrlərini ölçmək üçün mühüm rol oynayır. Aşağıdakı cədvəldə Azərbaycan manatının (“AZN”) ABŞ dolları (“USD”) və Avroya olan məzənnəsi göstərilmişdir:

Tarix	USD	AVRO
31 dekabr 2011	0.7865	1.0178
31 dekabr 2010	0.7979	1.0560

3. Təqdimatın Əsasları

Ümumi prinsiplər

Hazırkı maliyyə hesabatları Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) uyğun olaraq hazırlanmışdır. Bank mühasibatlıq uçotunu Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunvericiliyinə uyğun tərzdə aparır. Hazırkı maliyyə hesabatları həmin mühasibatlıq uçotu əsasında hazırlanmış və bütün əhəmiyyətli cəhətlər baxımından MHBS ilə uyğun olması üçün zəruri düzəlişlər edilmişdir.

Əməliyyat və təqdimat valyutası

Bu maliyyə hesabatları Bankın funksional və təqdimat valyutası olan Azərbaycan manatı ilə təqdim olunub. Azərbaycan manatı Bankın fəaliyyət göstərdiyi iqtisadi mühitin valyutasıdır.

Dəyişikliklərin təqdimat formasına təsiri: aktivlərin yenidən təsnifləşdirilməsi

Balans dəyəri AZN 286,781 olan və əvvəllər “Digər Aktivlər” kimi təsnifləşdirilən torpaq sahəsi “İnvestisiya Mülkü” adlı başlıq altında yenidən təsnifləşdirilmişdir. Müvafiq dəyişikliklər 31 dekabr 2010-cu il üzrə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda öz əksini tapmışdır.

31 dekabr 2010-cu il tarixində bitən il üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatda əks olunan məlumatlara, həmin ilin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatındakı müqayisəli informasiyanı əks etdirmək üçün müvafiq dəyişikliklər edilmişdir.

Əvvəlki illərin xətaları

Bank əvvəlki ildə investisiya mülkü ilə bağlı yaradılmış AZN 86,035 məbləğində dəyərsiləşmə üçün ehtiyatı ləğv etmişdir. Bu ləğv olunma 31 dekabr 2010-cu il tarixində bitən il üzrə təxirə salınmış vergi öhdəlikləri və ümumi vergi yükünün AZN 17,207 məbləğində artmasına səbəb olmuşdur.

Qiymətləndirmələr və fərzlər

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması *qiymətləndirmələr və fərzlərdən* istifadə edilməsi zərurəti yaradır ki, bu da hesabatlarda əks etdirilən aktiv və öhdəliklərin məbləğlərinə, maliyyə hesabatının hazırlandığı tarixə şərti aktivlər və öhdəliklərin aşkar edilməsinə, və hesabat dövrünə aid gəlir və xərclərin hesabat verilən məbləğinə təsir göstərir. Maliyyə hesabatları üçün ən yüksək ehtimal tələb edən və ən mühüm olan məqamların açıqlanması 5,8,11,12 və 17 sayılı Qeydlərdə verilmişdir.

Fasiləsiz fəaliyyət prinsipi

Hazırkı maliyyə hesabatları Azərbaycandakı biznes mühitinin Bankın əməliyyatlarına və maliyyə vəziyyətinə göstərdiyi təsirə Bank rəhbərliyinin verdiyi dəyərləndirməni əks etdirir. Azərbaycanın gələcək iqtisadi istiqaməti Azərbaycan hökumətinin həyata keçirdiyi tədbirlərin səmərəliliyindən və eləcə də siyasi və normativ sistemin inkişafı da daxil olmaqla Bankın nəzarətində olmayan digər amillərdən əhəmiyyətli dərəcədə asılıdır. Bankın rəhbərliyi bu amillərin gələcəkdə Bankın maliyyə vəziyyətinə nə kimi təsir göstərə biləcəyini qabaqcadan proqnozlaşdırmaq iqtidarında deyil.

Bank likvidlik risklərinin çevik idarə edilməsi üçün Bankın likvidlik səviyyəsinə təsir edə biləcək xarici amilləri müntəzəm olaraq nəzarətdə saxlayır və pul vəsaitlərinin hərəkətini proqnozlaşdırır. Likvidlik risklərinin orta və uzun müddətli idarə edilməsi məqsədilə Bank aktivlər və öhdəliklər arasındakı əhəmiyyətli uyğunsuzluqları təhlil edir. Bank, buna dair riskləri azaltmaq məqsədilə likvidlik çatışmazlığı həddini müəyyən edir. Xarici və daxili mühitdəki dəyişiklikləri əks etdirmək üçün müəyyən edilmiş həddlər müntəzəm olaraq nəzərdən keçirilir.

Tələb olunan likvidlik səviyyəsini saxlamaq üçün Bank xarici kredit bazarından əlavə vəsaitlər cəlb edə bilər. Likvidlik mənbələrinin müxtəlifliyi Bankın hər hansı bir mənbədən asılılığını azaltmaq imkanı verir və bütün öhdəliklərinin tam ödənilməsinə təmin edir. Bankın topladığı hazırki kifayət qədər likvid ehtiyatları və əlavə maliyyə cəlb etmək imkanları verən mənbələrin olması Banka əməliyyatlarını uzun müddətli əsasda fasiləsiz fəaliyyət prinsipi ilə davam etdirmək imkanı verir.

Uçot Siyasətindəki Dəyişikliklər

Qəbul edilmiş uçot siyasətləri ümumilikdə ötən maliyyə ilindəki siyasətlərlə uyğun gəlir. Bankın əməliyyatlarına uyğun olan və ya gələcəkdə uyğun ola biləcək düzəliş edilmiş standartlar və onlara dair şərhlər aşağıdakı siyahıda göstərilmişdir:

- MUBS 1 “Maliyyə Hesabatlarının Təqdimatı” (1 yanvar 2011 və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Əlavələr səhmdar kapitalında dəyişikliklər haqqında hesabatdakı açıqlamalara aydınlıq gətirir.
- MUBS 24 (2009-cu ildə edilmiş düzəlişlə) “Əlaqəli tərəflərlə bağlı məlumatların açıqlanması” (1 yanvar 2011 və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu standart MUBS 24 standartının (2003-cü ildə edilmiş düzəlişlə) yenilənmiş formasıdır. Bu standartın əsas məqsədi aşağıdakılardır:
  - dövlət və ya hökumət qurumları tərəfindən nəzarət edilən, birgə nəzarət edilən və ya əhəmiyyətli təsir göstərilən qurumlar üçün azadolmalar (dövlətlə əlaqəli qurumlar).
  - anlamaları təkmilləşdirmək və ziddiyyətləri aradan qaldırmaq üçün əlaqəli tərəf və əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar anlayışının açıqlanması.
- MHBS 7 “Maliyyə alətləri: Məlumatın açıqlanması (1 yanvar 2011 və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Dəyişikliklər maliyyə aktivlərinin köçürülməsindən irəli gələn risklərin xarakteri və dərəcəsi haqqında kəmiyyət və keyfiyyət məlumatının açıqlanmasına aiddir. Düzəlişlər özündə Bankın maliyyə vəziyyətinə dair hesabatında qarşı tərəfə ötürülən maliyyə aktivləri haqqında maliyyə alətinin sinifinə uyğun aşağıdakı məlumatın açıqlanmasına dair müəssisəyə olan tələbləri birləşdirir: aktivin xarakteri, dəyəri, onunla bağlı olan risklər və gəlirlər. Bununla yanaşı aktiv ilə əlaqədar olan maliyyə öhdəliyinin həcmi və maliyyə aktivləri ilə əlaqədar maliyyə öhdəliyi arasındakı bağlılığı anlamaqda istifadəçiyə yardım etmək üçün açıqlama tələb olunur. O hallarda ki aktivin tanınması dayanır, lakin Bank müəyyən risklərə məruz qalmaqda davam edir və köçürülən aktivlər ilə bağlı müəyyən gəlirlər əldə edə bilər, istifadəçinin riski anlamasına yardım etmək üçün əlavə açıqlama verilməlidir.
- BMHŞK 13 “Müştəri Loyallıq Proqramı”(1 iyul 2010 və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu BMHŞK verilmiş kreditlərin ədalətli dəyərle qiymətləndirilməsini əhatə edir.
- BMHŞK 14 “Müəyyən Edilmiş Qazanc Aktivləri üzrə Limit, Minimum Maliyyələşdirmə Tələbləri və Onların Qarşılıqlı Əlaqəsi” (1 yanvar 2011 və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Əsas düzəlişlər minimal qoyuluşlar üçün əvvəlcədən ödənişlərin aparılmasını əhatə edir
- BMHŞK 19 “Maliyyə Öhdəliklərinin Pay Alətləri ilə Ödənilməsi” (1 iyul 2010 və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu BMHŞK müəssisənin öz səhmdar kapitalını kreditora buraxmaqla maliyyə öhdəliyini qarşılamaı üzrə təlimatı təqdim edir.

Hələ qüvvəyə minməmiş MHBS-lar və BMHŞK MHBS şərhləri

Bank, buraxılmış lakin hələ qüvvəyə minməmiş aşağıdakı MHBS-ları və Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərhi üzrə Komitənin (BMHŞK) şərhlərini tətbiq etməmişdir:

- MUBS 27 “Fərdi Maliyyə Hesabatları” (1 yanvar 2013 və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir). Bu standart və MHBS 10 “Birləşdirilmiş (konsolidə edilmiş) Maliyyə Hesabatları” MUBS 27 “Birləşdirilmiş (konsolidə edilmiş) və Fərdi Maliyyə Hesabatları” (2003-cü ildə edilmiş düzəlişlə) standartını əvəz edir. MUBS 27 (2008-ci il yanvar ayında edilmiş düzəlişlə) standartına yenidən baxılması nəticəsində MUBS 21, 28 və 31 standartlarındakı dəyişikliklərlə bağlı keçid tələblərinə MUBS 27 aydınlıq gətirir. Fərdi maliyyə hesabatları hazırlayarkən törəmə müəssisələrə, birgə müəssisələrə və asılı müəssisələrə qoyulan investisiyaların uçotu və açıqlanmasına olan tələblər MUBS 27 standartında müəyyən edilir.
- MUBS 28 “Assosiativ və birgə müəssisələrə investisiya qoyuluşları” (1 yanvar 2013 və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir). Bu standart MUBS 28 “Asılı təsərrüfat cəmiyyətlərinə investisiya qoyuluşları” (2003-cü ildə edilmiş düzəlişlə) adlı standartın yenilənmiş formasıdır və asılı təsərrüfat cəmiyyətlərinə və birgə müəssisələrə qoyulan investisiyaların uçotu zamanı iştirak payı metodunun tətbiqinə olan tələbləri müəyyən edir.

- MHBS 9 “Maliyyə Alətləri” (1 yanvar 2013-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir; ancaq bu tarix 1 yanvar 2015-ci ilə qədər təxirə salına bilər; daha erkən tətbiq edilməsinə icazə verilir). Bu standart MUBS 39 standartını əvəzləməyin ilkin mərhələsi kimi 2009-cu ilin noyabr ayında buraxılmış və MUBS 39 standartının maliyyə aktivlərinin təsnifləşdirilməsi və qiymətləndirilməsi ilə bağlı hissələrini əvəz edir. Bu standartın maliyyə öhdəliklərinin təsnifləşdirilməsi və qiymətləndirilməsi ilə bağlı əvəzlənməsinin ikinci mərhələsi oktyabr 2010-cu ildə həyata keçirilmişdir. Yeni standartın başlıca fərqləri aşağıdakılardır:
    - maliyyə aktivləri iki qiymətləndirmə kateqoriyasında təsnifləşdirilməlidir: ədalətli dəyerdə qiymətləndirilən və amortizasiya olunmuş dəyerdə qiymətləndirilən. Qərar ilkin tanıma zamanı verilməlidir. Təsnifləşdirmə Bankın maliyyə alətlərini idarə etməsindən və həmin alətin müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti xüsusiyyətlərindən asılıdır.
    - alət yalnız o halda amortizasiya olunmuş dəyərində qiymətləndirilir ki, o borc alətidir və həm (i) müəssisənin biznes modelinin məqsədi müqavilə üzrə razılaşdırılmış pul vəsaitlərinin hərəkətini toplamaq üçün aktiv saxlamaqdır, həm də (ii) maliyyə aktivinin müqavilə şərtləri müəyyən edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti yalnız əsas məbləğin və əsas məbləğ üzrə faizlərin ödənişlərini əks etdirir;
    - bütün pay alətləri nəticədə ədalətli dəyerdə qiymətləndirilməlidir. Satış üçün saxlanılan pay alətləri mənfəət və zərər haqqında hesabat vasitəsilə ədalətli dəyərle qiymətləndiriləcəkdir. Bütün digər pay alətlərinə investisiyalar üçün ilkin tanıma zamanı realizasiya edilmiş və edilməmiş ədalətli dəyərin qazanc və itkilərini mənfəət və zərər haqqında hesabat vasitəsilə deyil, digər məcmu gəlir haqqında hesabat vasitəsilə geri qaytarılmaz şəkildə tanınmasını seçə bilər. Bu seçim hər alət üzrə ayrı-ayrılıqda ola bilər. Investisiya dəyəri hissəsinin bərpasını təqdim edərsə, belə investisiyalar üzrə dividendlər mənfəət və ya zərərdə tanınır.
  - MUBS 39 standartının maliyyə öhdəliklərinin təsnifləşdirilməsi və qiymətləndirilməsi üzrə bir çox tələbləri dəyişmədən MHBS 9 standartına keçirilmişdir. Əsas dəyişiklik ondan ibarətdir ki, qurum mənfəət və zərər vasitəsilə digər məcmu gəlirlərdə ədalətli dəyərle müəyyən olunan maliyyə öhdəliklərinin öz kredit riskinə dəyişikliyin təsirini təqdim etməlidir.
  - MHBS 10 “Birləşdirilmiş (konsolidə edilmiş) maliyyə hesabatları” (1 yanvar 2013 və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir). Yeni standart MUBS 27 “Birləşdirilmiş (konsolidə edilmiş) və fərdi maliyyə alətləri” adlı standartı və ŞDK 12 “Birləşdirmə (Konsolidasiya)–Xüsusi Məqsədli Müəssisələr” adlı sferi əvəz edir. MHBS 10 standartı birləşmiş üç səviyyəli nəzarət modelini təqdim edir: investor aşağıdakı üç elementə malik olduğu təqdirdə nəzarət edə bilər:
    - (a) investor investisiya obyektinə üzərində qüvvəsi var;
    - (b) investisiya obyektində iştirakı ilə əlaqədar investorum dəyişən daxilolmalara aidiyyəti və ya haqqı var;
    - (c) investisiya obyektinə üzərində olan səlahiyyətindən istifadə edərək, onun daxilolmaların həcminə təsir etmək imkanına malikdir.
- MHBS 10 standartının erkən tətbiqinə o şərtlə icazə verilir ki, qurum eyni zamanda MHBS 11, MHBS 12, MUBS 27 (2011-ci ildə edilmiş düzəlişlə) və MUBS 28 (2011-ci ildə edilmiş düzəlişlə) standartlarını da erkən tətbiq etsin.
- MHBS 11 ““Birgə Təsisatlar” (retrospektiv tərzdə 1 yanvar 2013 və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün tətbiq olunur). Yeni standart MUBS 31 “Birgə müəssisələrdə iştirak” adlı standartı əvəz edir. MHBS 11 standartı ilə təqdim olunan əsaslı dəyişiklik ondan ibarətdir ki, bütün növ birgə təsisatlar üçüncü proporsional konsolidasiya əsasında aparılan birgə əməliyyatlara yaxud pay metodundan istifadə edilən birgə müəssisələrə təsnifləşdirilir. Birgə təsisatın növü razılaşmanın strukturu və hüquqi formasını əsaslı olaraq tərəflərin hüquq və öhdəliklərini, müqaviləli razılaşma ilə tərəflərlə razılaşdırılmış şərtləri əhəmiyyətli olduğu təqdirdə digər fakt və vəziyyətləri nəzərə alaraq müəyyən olunur. MHBS 10 standartının erkən tətbiqinə o şərtlə icazə verilir ki, müəssisə eyni zamanda MHBS 10, MHBS 12, MUBS 27 (2011-ci ildə edilmiş düzəlişlə) və MUBS 28 (2011-ci ildə edilmiş düzəlişlə) standartlarını da erkən tətbiq etsin.
  - MHBS 12 “Digər müəssisələrdə iştirak paylarının açıqlanması” (1 yanvar 2013 və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir). Bu yeni standart törəmə müəssisələrdə, birgə təsisatlarda, assosiativ və konsolidə edilməmiş strukturlaşdırılmış qurumlarda iştirak payı olan müəssisələr üçün məlumatın açıqlanmasını tələblərini müəyyən edir. Digər müəssisədə iştirak payı dedikdə, müəssisəni digər müəssisənin nəticələrindən yaranan gəlirlərin dəyişkənliyinə məruz qoyan müqaviləli və qeyri-müqaviləli iştirak başa düşülür. Məlumatın açıqlanmasına olan əlavə və yeni tələblərin məqsədi maliyyə hesabatlarının istifadəçilərini ehtiva məlumatla təmin etməkdir ki, müəssisənin digər müəssisədə iştirak payı ilə bağlı risklərinin xarakterini və müəssisənin maliyyə vəziyyəti, maliyyə nəticələri və pul vəsaitlərinin hərəkətinə həmin iştirak paylarının təsirini qiymətləndirmək imkanı yaratsın. Əgər MHBS 12 standartı əvvəlki illik hesabat dövrləri üçün tam olaraq tətbiq olunarsa, MHBS 10, MHBS 11, MUBS 27 (2011-ci ildə edilmiş düzəlişlə) və MUBS 28 (2011-ci ildə edilmiş düzəlişlə) standartları da tətbiq edilməlidir.
  - MHBS 13 “Ədalətli dəyərin ölçülməsi” (prospektiv tərzdə 1 yanvar 2013 və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrləri üçün qüvvəyə minir; daha erkən tətbiq edilməsinə icazə verilir). Yeni standart ədalətli dəyərin tək bir qiymətləndirmə üsulu ilə ayrı-ayrı MHBS-lərdə olan ədalətli dəyərin ölçülməsi üsullarını əvəz edir. Bu standart ədalətli dəyərə yeni tərif verir, ədalətli dəyərin ölçülməsi sistemini müəyyənləşdirir və ədalətli dəyərin ölçülməsi ilə bağlı açıqlamalar tələb edir. MHBS 13 standartı aktivlər və öhdəliklərin ədalətli dəyərle

qiymətləndirilməsinə yeni tələblər təqdim etmir, nə də hal-hazırda bəzi standartlara tətbiq edilən ədalətli dəyərin ölçülməsinə olan istisnaları ləğv etmir.

- MUBS 1-ə düzəlişlər “Maliyyə hesabatlarının təqdimatı: Sair məcmu gəlir komponentlərinin təqdim olunması” (retrospektiv tərzdə 1 iyul 2012 tarixdən başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir; daha erkən tətbiq edilməsinə icazə verilir). Düzəlişlər qurumun digər məcmu gəlir komponentlərini gələcəkdə yenidən təsnifləşdirilə bilən mənfəət və zərər hesabatını, yenidən təsnifləşdirilməyən mənfəət və zərər hesabatından ayrıca təqdim edilməsinə tələb edir. Əlavə olaraq düzəliş məcmu gəlir hesabatının adını “mənfəət yaxud zərər hesabatı və digər məcmu gəlir” (başlıqda digər ifadənin istifadə olunmasına icazə verilir) başlığına dəyişir.
- MUBS 19-a düzəlişlər “İşçilərin mükafatlandırılması” (retrospektiv tərzdə 1 yanvar 2013 və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir; daha erkən tətbiq edilməsinə icazə verilir). Düzəliş müəyyən edilmiş təqaüd xərcləri üzrə mükafatlar və işdən çıxma müavinətlərinin tanınması və qiymətləndirilməsinə əhəmiyyətli dəyişikliklər edir. Düzəliş həmçinin bütün işçi mükafatlandırmalarına dair açıqlamalara mühüm dəyişikliklər edir.

Rəhbərlik inanır ki, digər yeni və yenilənmiş MHBS-lərin tətbiq olunması maliyyə hesabatlarına ciddi təsir göstərməyəcəkdir.

4. Əsas Uçot Prinsiplərinin Qısa Xülasəsi

Pul vəsaitləri və pul ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və pul ekvivalentləri, bir gün ərzində nağd pula çevrilə bilən və əldə olan pul vəsaitindən və Bankın cari bank hesablarındakı qalıqlardan, və ilkin başa çatma müddəti üç aya bərabər və ya az olan digər qısa müddətli yüksək likvidli investisiyalardan ibarət olan aktivlərdir. Bütün banklararası qısa müddətli investisiyalar banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlərə daxildir. Blokləşdirilmiş məbləğlər pul vəsaitləri və pul ekvivalentlərindən çıxarılır.

Azərbaycan Respublikasının Mərkəz Bankında olan məcburi ehtiyatlar

Mərkəz Bankında olan məcburi ehtiyatlar lazım olduqda bankın gündəlik əməliyyatlarını maliyyələşdirmək üçün istifadə edilə bilməyən pul qalıqlarını təmsil edir. Mərkəz Bankında olan məcburi ehtiyatlar pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatın məqsədləri üçün pul vəsaitləri və pul ekvivalentlərindən çıxarılır.

Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaqlar

Normal biznes vəziyyətində Bank digər banklara müxtəlif müddətə avanslar verir və ya depozitlər yerləşdirir. Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər ilk olaraq ədalətli dəyərlə tanınır. Sabit ödəmə müddəti olan banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər daha sonra effektiv faiz metodunu istifadə etməklə amortizasiya dəyəri ilə qiymətləndirilir və ehtimal olunan zərərlər üçün hər hansı ehtiyat çıxılmaqla uçota alınır. Sabit ödəmə müddəti olmayan alınacaq borclar gözlənilən ödəmə müddətlərinə amortizasiya olunmuş maya dəyərində qeydə alınır. Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər ehtimal olunan zərərlər üçün hər hansı ehtiyat çıxılmaqla uçota alınır.

Maliyyə aktivləri

Bank öz maliyyə aktivlərini aşağıdakı kateqoriyalar üzrə təsnifləşdirir:

- kreditlər və debitor borclar (bu kateqoriyaya müştərilərə verilmiş kreditlər və debitor borclar aiddir);
- satışa hazır maliyyə aktivləri.

Bank aktivlərinin təsnifləşdirilməsini ilkin tanınma zamanı müəyyən edir. Maliyyə aktivlərinin ilkin uçot zamanı təsnifləşdirilməsi onların alınma məqsədlərindən və xarakterindən asılı olaraq həyata keçirilir.

Maliyyə alətlərinin ilkin tanınması

Bank özünün maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda maliyyə aktivlərini və maliyyə öhdəliklərini maliyyə alətinin müqavilə üzrə öhdəliyinin bir tərəfi olduğu zaman tanıyır. Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin müntəzəm alqı və satqısı hesablaşma tarixi ilə uçota alınır.

Bütün maliyyə aktivləri əvvəlcə ədalətli dəyerdə üstəgəl birbaşa olaraq maliyyə alətinin alqısı və ya buraxılması ilə əlaqəli olan əməliyyat xərcləri daxil olmaqla uçota alınır.

Ədalətli dəyərin ölçülməsi

Hesabat tarixinə aktiv bazarda alınıb-satılan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri əməliyyat xərcləri daxil olmaqla bazarın və ya dilerlərin qiymətinə əsasən müəyyən edilir.

Əgər bazar qiyməti mövcud deyilsə, maliyyə hesabatlarında qeydə alınmış maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin ədalətli dəyəri bənzər maliyyə alətlərinin bazardakı qiymətləri əsasında və ya riyazi model də daxil

olmaqla müxtəlif qiymətləndirmə üsullarından istifadə etməklə təxmin edilir. Riyazi modeldən istifadə edildikdə xərclər müşahidə edilə bilən bazar məlumatları və ya mühakiməyə əsaslanır.

Mühakimə pulun zaman dəyəri, kredit riskinin səviyyəsi, alətin qeyri-sabitliyi, bazar riskinin səviyyəsi və digər uyğun amillər kimi təsəvvürlərə əsaslanır

Maliyyə aktivlərinin uçotdan silinməsi

Maliyyə aktivini (və ya uyğun olduğu halda maliyyə aktivinin bir hissəsi, və ya oxşar maliyyə aktivləri qrupunun bir hissəsi) o zaman uçotdan silinir ki:

- bu aktivlərlə əlaqədar pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə hüquqların müddəti başa çatıbdır;
- Bank maliyyə aktivlərindən daxil olan pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə mülkiyyət hüququnu köçürüb və ya maliyyə aktivlərindən daxil olan pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə mülkiyyət hüququnu saxlayıb, lakin heç bir mühüm gecikdirmə etmədən onları üçüncü tərəfə bütünlüklə ödəmək öhdəliyini götürüb; və
- Bank ya maliyyə aktivlərinin bütün risk və mükafatlarını əsas etibar ilə köçürüb, yaxud da maliyyə aktivlərinin bütün risk və mükafatlarını əsas etibar ilə nə köçürüb, nə də saxlayıb, lakin aktivlər üzrə nəzarət hüququnu köçürüb. Əgər ötürülən tərəf öz mülkiyyətində olan aktivini satış üzrə əlavə məhdudiyətlər qoymadan əlaqəli olmayan üçüncü tərəfə satmaq üçün praktiki imkana malik olmazsa, müəssisə nəzarəti saxlayır.

Bank maliyyə aktivlərindən daxil olan pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə mülkiyyət hüququnu köçürdüüyü halda və maliyyə aktivlərinin bütün risk və faydalarını əsas etibar ilə nə köçürdükdə, nə də saxladıqda, nə də aktivlər üzrə nəzarət hüququnu köçürdükdə, Bank köçürülmüş aktivini onun davamlı iştirak dərəcəsində tanımağa davam edir. Bankın davamlı iştirakı köçürülmüş aktivin zəmanət verilmə formasını alanda, müəssisənin davamlı iştirak həcmi aktivin məbləğinin aşağı və müəssisədən ödənilməsi (zəmanət məbləği) tələb edilə bilən qəbul edilmiş kompensasiyaların maksimum məbləğidir.

Müştərilərə verilmiş kreditlər

Bu kateqoriyaya aşağıdakılar istisna olmaqla aktiv bazarda satılıb-alınmayan sabit və ya müəyyənləşdirilə bilən ödənişli qeyri-törəmə maliyyə aktivləri daxildir:

- müəssisənin dərhal və ya yaxın müddətdə satmaq niyyəti olduğu, satış üçün saxlanılmış kimi təsnifləşdirilməli olan və ilkin tanınma zamanı məcmu gəlir haqqında hesabat vasitəsilə ədalətli dəyərlə müəyyən olunanlar;
- müəssisə tərəfindən ilkin tanınma zamanı satıla bilən kimi təyin edilənlər;
- kredit qabiliyyətinin zəifləməsi səbəbindən satıla bilən kimi təsnif olunanlardan başqa, sahibkarın qoyduğu ilkin investisiyaların mahiyyət etibarilə hamısını qaytara bilmədikləri.

Müştərilərə verilmiş kreditlər əvvəlcə verilmiş resursların ədalətli dəyəri olan ilkin dəyərlə uçota alınır. Sonralar bu vəsaitlər effektiv faiz metodundan istifadə etməklə kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat çıxılmaqla amortizasiya olunmuş dəyərində qeyd alınır.

Müştərilərə verilmiş kreditlər nağd pulun borcalana verildiyi andan qeyd alınır.

Bazardakı faiz dərəcələrindən fərqli olan faiz dərəcələri ilə müştərilərə verilmiş kreditlər bazardakı diskontlaşdırılan faiz dərəcələri gələcək faiz ödənişlərinin və əsas məbləğ üzrə geri ödənişlərin eyni kreditlər üçün onların ədalətli dəyərinə nisbətən yenidən ölçülür. Ədalətli dəyər ilə nominal dəyər arasındakı fərq bazar faiz dərəcələrindən aşağı/yuxarı faiz dərəcələri ilə aktivlərin yaranması üzrə qeyri-əməliyyat gəlirləri/zərərləri kimi məcmu gəlir haqqında hesabatla əlavə edilir və ya çıxılır. Sonralar belə kreditlərin xalis balans dəyəri amortizasiya üçün uyğunlaşdırılır və müvafiq qeyri-əməliyyat gəlirləri / zərərləri kimi effektiv faiz metodundan istifadə etməklə məcmu gəlir haqqında hesabatda əsk etdirilir.

Satışa hazır maliyyə aktivləri

Satışa hazır maliyyə aktivləri qeyri-törəmə maliyyə aktivləridir. Bu kateqoriyaya aid maliyyə aktivləri Bank tərəfindən müddətsiz olaraq saxladığı və likvidlik ehtiyacı yarandıqda, faizlərin, valyuta məzənnəsinin və ya kapital qiymətlərinin dəyişməsi nəticəsində sata biləcəyi qiymətli kağızlardır. Bank investisiyaları alınma tarixində satışa hazır kimi təsnifləşdirir.

Satışa hazır maliyyə aktivləri alındığı zaman ədalətli qiymətlə maliyyə aktivinin alınması və tədaviyə buraxılması zamanı baş verən əməliyyat xərcləri ilə tanınır. İlk tanınmadan sonra maliyyə aktivini ilkin dəyərlə ölçülür.

Satışa hazır pay maliyyə alətlərindən qəbul olunmuş dividendləri əldə etmək üçün bankın hüququ müəyyən edildikdə və bu dividendlərin əldə olunması ehtimalı olduqda, bu dividendlər məcmu gəlir haqqında hesabatda digər gəlir kimi qeyd olunur.

Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Bank hər bir hesabat tarixində maliyyə aktivini maddəsinin və ya maddələr qrupunun dəyərsizləşməsinə dair hər hansı obyektiv dəlilin olub-olmamasını qiymətləndirir. Maliyyə aktivinin (“zərər halı”) tanınmasından sonra baş

vermiş bir və ya bir neçə halın nəticəsində yaranmış və etibarlı şəkildə qiymətləndirilə bilən maliyyə aktivi və ya maliyyə aktivləri qrupu üzrə gələcək pul vəsaitlərinin məbləğinə və ya vaxtına təsir göstərən dəyərsizləşmə üzrə zərərler məcmu gəlir haqqında hesabatda qeydə alınır. Ayrıca qiymətləndirilən maliyyə aktivi ilə əlaqədar dəyərsizləşmə üzrə zərərin baş verməsinə dair Bankda obyektiv dəlil olmadıqda, həmin aktiv analoji kredit riskinə malik olan maliyyə aktivləri qrupuna aid edilir və dəyərsizləşməyə görə birlikdə qiymətləndirilir.

Müştərilərə verilmiş kreditlərin dəyərsizləşməsi

Amortizasiya olunmuş dəyərində qeydə alınan müştərilərə verilmiş kreditlər üçün Bank ilk növbədə dəyərsizləşməyə dair obyektiv dəlilin fərdi olaraq əhəmiyyətli olan fərdi maliyyə aktivlərinə yaxud fərdi olaraq əhəmiyyətli olmayan ümumi maliyyə aktivlərinə aid olmasını qiymətləndirir.

Müştərilərə verilmiş kreditlərin dəyərsizləşməsinə dair obyektiv dəlillə fərdi olaraq əhəmiyyətli olan maliyyə aktivlərinə dair aşağıdakı hallar üzrə müşahidə edilə bilən məlumatlar daxildir:

- hər hansı ödənişin gecikdirilməsi;
- borcalanın Bankın ixtiyarında olan maliyyə məlumatları ilə təstiqlənən əhəmiyyətli maliyyə çətinlikləri;
- borc alanın iflasa uğraması və ya maliyyə cəhətdən yenidən təşkil olunması ehtimalı;
- pisləşən milli və ya yerli iqtisadi şəraitin borcalana təsir göstərməsi;
- faiz dərəcəsi və ya əsas ödənişlər ilə bağlı öhdəliyin yerinə yetirilməməsi kimi müqavilənin pozulması;
- borc alanın maliyyə çətinliyi ilə əlaqədar olan iqtisadi və ya hüquqi səbəblər üçün borc alana güzəşt dəstəyi göstərən borc verən.

Dəyərsizləşmə üzrə fərdi olaraq qiymətləndirilən və dəyərsizləşməyə görə zərərin tanındığı aktivlər dəyərsizləşmənin birlikdə qiymətləndirilməsinə daxil deyildir.

Ayrıca qiymətləndirilən maliyyə aktivi ilə əlaqədar dəyərsizləşmə üzrə zərərin baş verməsinə dair Bankda obyektiv dəlil olmadıqda, həmin aktiv analoji kredit riskinə malik olan maliyyə aktivləri qrupuna aid edilir və dəyərsizləşməyə görə birlikdə qiymətləndirilir.

Aktivlər üçün dəyərsizləşmə üzrə zərərlərin kollektiv şəkildə qiymətləndirilməsi məqsədilə maliyyə aktivləri aktivin növü, sənaye, coğrafi yerləşmə, təminat növü, ödəniş statusu və digər uyğun amillər kimi analoji kredit riski xüsusiyyətlərinə əsasən qruplaşdırılır. Həmin xüsusiyyətlər qiymətləndirilən aktivlərin müqavilə üzrə şərtlərinə uyğun olaraq borcalanlar tərəfindən bütün məbləğlərin ödənilməsi qabiliyyətinin göstəricisi olmaqla, bu cür aktivlər qrupu üzrə gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin müəyyən edilməsi üçün uyğundur.

Birlikdə qiymətləndirilən maliyyə aktivlərini təmsil edən digər banklarda olan vəsaitlər və müştərilərə verilmiş kreditlərin dəyərsizləşməsi zərərinə görə obyektiv dəlilin müəyyən edilməsi üçün istifadə olunan əsas meyar bir qrup maliyyə aktivlərindən həmin aktivlərin ilkin tanınmasından bəri qiymətləndirilmiş gələcək pul vəsaitləri hərəkətlərində qiymətləndirilə bilən azalmanın mövcudluğunu göstərən müşahidə oluna bilən məlumatın olmasıdır, baxmayaraq ki, həmin azalma qrupdakı fərdi maliyyə aktivləri ilə hələ eyniləşdirilə bilməz.

Bu cür məlumata qrupdakı borc alanların borcu ödəmə qabiliyyətlərində baş vermiş mənfi dəyişikliklər (məsələn, kredit limitinə çatmış və minimum aylıq məbləğ ödəyən borc götürənlərin gecikdirilmiş ödənişlərinin artım miqdarı), qrupun tərkibinə daxil olan aktivlərdəki çatışmamazlıqlarla əlaqəsi olan milli və yerli iqtisadi vəziyyətlər (məsələn, borc alanların olduqları coğrafi ərazilərdə işsizlik səviyyəsindəki artım, müvafiq ərazidə girov qoyulan əmlakın qiymətinin azalması, neft istehsalçılarına verilən borc aktivləri üçün neft qiymətlərindəki azalma, ya da qrupdakı borc alanlara təsir edən sənaye şəraitlərindəki arzu olunmaz dəyişikliklər) daxil ola bilər.

Əgər dəyərdən düşmədən dəyən zərəre məruz qalmaya aid obyektiv sübut varsa, zərərin məbləği aktivin balans dəyəri ilə gələcək pul vəsaitlərinin cari dəyəri arasındakı fərq kimi qiymətləndirilir. Aktivin balans dəyəri ya birbaşa ya da hissələrlə qiymətləndirilmiş ehtiyatlardan istifadə edərək azaldılacaqdır. Zərərin məbləği məcmu gəlir haqqında hesabat əks olunacaqdır.

Diskontlaşdırılmış gələcək pul vəsaitlərinin cari dəyəri maliyyə aktivinin ilkin effektiv faiz dərəcəsi ilə çıxılır. Əgər kreditin müxtəlif faiz dərəcələri olarsa, dəyərsizləşmə üzrə istənilən zərəri ölçmək üçün diskont dərəcə cari effektiv faiz dərəcəsidir. Təmin olunmuş maliyyə aktivinin proqnozlaşdırılan gələcək nağd pul axınının cari dəyərinin hesablanması nağd pulların hərəkətinə əks etdirir, hansı ki, bu nağd pullar, həmin təminatın əldə edilməsi və ya satılması üçün olan xərclər çıxılmaqla istifadə hüququnun ləğv edilməsindən irəli gələ bilər.

Dəyərin itirilməsi üzrə zərərin məbləği, sonrakı dövrdə baş vermiş hadisəyə görə azalarsa və həmin azalma obyektiv olaraq zərərin qeydə alınmasından sonra baş vermiş hadisəyə (məsələn, borcalanın kredit reytinginin artması kimi) aid edilərsə, əvvəl qeydə alınmış dəyərin itirilməsi üzrə zərəre məcmu gəlir haqqında hesabatda yaradılmış ehtiyata düzəliş etməklə bərpa edilir.

Kreditlər qaytarıla bilmədikdə onlar, aktivin və ya onun hissəsinin bərpa olunması üçün bütün zəruri prosedurların tamamlanmasından və zərərin məbləğinin müəyyən edilməsindən sonra müvafiq zərəre ehtiyatından silinir. Dəyərsizləşmiş maliyyə aktivinin balans dəyəri birbaşa olaraq azaldılır.

Qaytarıla bilməyən kredit və ona aid faiz silinərsə, Bank bu krediti qaytarmaq üçün qanunla, biznes dövrü və ya müqaviləsi əhəmiyyəti ilə Azərbaycan Respublikası qanunlarına uyğun olaraq nəzərdə tutulmuş zəruri və adekvat addımlar atacaq.

Satışa hazır maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Bank hər bir hesabat tarixində satışa hazır investisiyanın və ya investisiyalar qrupunun dəyərsizləşməsinə dair hər hansı obyektiv dəlilin olub-olmamasını qiymətləndirir.

İnvestisiyalar satışa hazır kimi təsnifləşdirildikdə maliyyə alətlərinin dəyərində uzunmüddətli və əhəmiyyətli azalmanın baş verməsi obyektiv dəlil kimi qiymətləndirilir. Nəyin əhəmiyyətli və nəyin davamlı olduğu mühakimə tələb edir. Banka görə, maliyyə aktivinin dəyərini balans dəyərinə görə 20% düşməsi əhəmiyyətli düşmə və 6 aydan artıq düşməsi isə uzunmüddətli düşmə hesab edilir. Bank həmçinin hər səhmə düşən həssaslıq kimi digər faktorları da dəyərləndirir. Yığılmış dəyərsizləşmə zərəri, aktivin əldə edilmə dəyəri və cari ədalətli dəyəri ilə mənfəət və zərər hesablarında əvvəlcə tanınmış aktivin hər hansı dəyərsizləşməsi fərqi kimi hesablanır və digər məcmu gəlirdən mənfəət və zərər hesablarına keçirilir.

Pay maliyyə alətlərinin dəyərsizləşmə zərəri mənfəət və zərər hesabında bərpa olunmur: ədalətli dəyerdə dəyərsizləşmədən sonrakı artım birbaşa məcmu gəlirdə tanınır.

Maliyyə öhdəlikləri

Maliyyə öhdəlikləri amortizasiya olunmuş maya dəyərində qeydə alınan öhdəliklər kimi təsnifləşdirilir.

Maliyyə öhdəliyi Bank tərəfindən əvvəlcə əməliyyat xərcləri də daxil olmaqla ədalətli dəyerdə uçota alınır ki, bu da birbaşa olaraq maliyyə alətinin alqısı və ya buraxılması ilə əlaqəlidir.

Maliyyə öhdəliyinin tanınmasının dayandırılması o halda olur ki, onun üzrə müqavilədə müəyyən olunmuş öhdəlik yerinə yetirilməmiş, ya ləğv olunmuş və ya da müddəti bitmiş olsun.

Eyni borcverəndən götürülmüş mövcud maliyyə öhdəliyini əsaslı dərəcədə fərqli şərtləri olan digər öhdəliklə əvəzlənsə və ya mövcud maliyyə öhdəliyinin şərtlərinin əsaslı dəyişdirərsə, bu mübadilə və ya dəyişdirilmə ilkin maliyyə öhdəliyinin dayandırılması və yeni maliyyə öhdəliyinin tanınması üçün uçota alınacaqdır, və müvafiq balans dəyərindəki fərq məcmu gəlir haqqında hesabatda tanınacaqdır.

Amortizasiya edilən dəyər ilə uçota alınan maliyyə öhdəlikləri

Amortizasiya edilən dəyər ilə uçota alınan maliyyə öhdəliklərinə banklara və digər maliyyə təşkilatlarına ödəniləcək borc, müştəri hesabları və tədaviyə buraxılmış borc istiqrazları və digər borc götürülmüş vəsaitlər daxildir.

Banklara və digər maliyyə təşkilatlarına ödəniləcəklər. Pul və ya digər aktivlər qarşı tərəf banklarından verildiyi zaman banklara ödəniləcəklər kimi tanınır.

Müştəri hesabları. Müştəri hesabları hesablaşma hesabları və depozitlərlə əlaqəli olan fiziki şəxslərə, dövlət və ya hüquqi müştərilərə aid olan, törəmə olmayan maliyyə öhdəlikləridir.

Maliyyə alətlərinin əvəzləşdirilməsi

Maliyyə aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi və xalis məbləğin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda daxil edilməsi, qeydə alınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hüquq, eləcə də əvəzləşdirməni aparmaq və ya eyni zamanda aktivini realizasiya edərək öhdəlikləri qarşılamaq niyyəti mövcud olduğu hallarda həyata keçirilə bilər.

Mülk və avadanlıqlar

Mülk və avadanlıqlar yığılmış amortizasiyanı və dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatı çıxmaqla, ilkin dəyerdə qeydə alınır.

Hər hesabat dövründə Bank mülk və avadanlıqların dəyərsizləşməsi üzrə göstəricinin olub-olmamasını qiymətləndirir. Əgər belə bir göstərici olarsa, Bank bərpa edilə bilən məbləği satış xərci və istifadə dəyəri çıxmaqla aktivin ədalətli dəyəri və istifadədəki dəyərini ikisindən böyüyünün məbləğində qiymətləndirir. Mülk və avadanlıqların balans dəyəri qiymətləndirilmiş bərpa edilə bilən məbləğindən yüksək olduğu halda onlar bərpa edilə bilən məbləğədək azaldılır və fərq məcmu gəlir haqqında hesabatda dəyərsizləşmə üzrə zərər kimi qeyd olunur.

Mülk və avadanlıqların satışından yaranan gəlir və zərər balans dəyərində istinadən müəyyən edilir və məcmu gəlir haqqında hesabatda əməliyyat xərci kimi əks olunur.

Təmir və sazlama xərcləri yarandığı halda məcmu gəlir haqqında hesabatda qeyd edilir.

Baş çatmamış tikinti lazım olduqda dəyərsizləşmə ehtiyatı çıxıldıqdan sonra çəkilən xərclər məbləğində göstərilir. Tikinti başa çatdığı zaman aktivlər əmlak və avadanlıq kimi təsnifləşdirilərək həmin tarixə cari dəyəri ilə qeyd olunur. Başa çatmamış tikinti üçün amortizasiya istifadə olunmağa hazır olana qədər hesablanır.

Köhnəlmə

Mülk və avadanlıqların amortizasiyası bu aktivlərin istifadəyə hazır olduqları tarixdən hesablanır. Amortizasiya aktivlərin ehtimal edilən faydalı xidmət müddəti ərzində bərabər çıxılmalar əsasında hesablanır:

- Binalar - 20 il;
- Mebel - 5 il;
- Kompüterlər və ofis avadanlığı - 5 il;
- Nəqliyyat vasitələri - 4 il;
- Digər əsas vəsaitlər - 5 il;

Aktivin artıq köhnəldiyi və istismar müddəti başa çatdığı halda, satış üzrə ehtimal edilən xərclər çıxılmaqla, Bankın həmin aktivin satışı nəticəsində əldə edəcəyi ehtimal edilən məbləğ aktivin qalıq dəyəridir. Bank aktivini onun fiziki istismar müddətinin sonuna qədər istifadə edəcəyini gözlədikdə, aktivin qalıq dəyəri sifıra bərabər olur. Aktivlərin qalıq dəyərləri və faydalı xidmət müddətləri lazım olduqda hər bir hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və dəqiqləşdirilir. (10 il)

Qeyri maddi aktivlər

Ayrıca əldə olunmuş məhdud faydalı istifadə müddətləri olan qeyri-maddi aktivlər onların maya dəyərindən yığılmış amortizasiya və yığılmış qiymətdən düşmə zərəri çıxılma məbləği qeydə alınır. Amortizasiya, faydalı istismar müddətinə əsasən düz xətt metodu ilə hesablanır. Hər hansı bir dəyişikliyi prospektiv olaraq qeydə almaq üçün ehtimal olunan faydalı istismar müddəti və amortizasiya metodu hər bir hesabat dövrünün sonunda yenidən nəzərdən keçirilir.

İnvestisiya mülkü

İnvestisiya mülkü, bu mülkən icarə haqqı qazanılması və ya kapitalın dəyərinin artımı ilə, və ya hər iki məqsədlə Bank tərəfindən saxlanılan mülkdür (torpaqdır). İnvestisiya mülkü ilkin dəyər modeli əsasında dəyərləndirilir və köhnəlməyə məruz qalır. Hər bir hesabat dövründə Bank investisiya mülkü üzrə dəyərsizləşmə olub olmadığını müəyyənləşdirir. Əgər belə hal baş verərsə Bank bu mülk üzrə bərpa oluna bilən məbləği müəyyənləşdirir. İnvestisiya mülkünün xalis balans dəyəri ehtimal olunan bərpa dəyərindən çox olduğu halda, həmin məbləğ bərpa olunan məbləğə qədər azaldılır və bu fərq məcmu gəlir haqqında hesabatda dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat kimi çıxılır.

Nizamnamə kapitalı

Qanunla müəyyən edilmiş nizamnamə kapitalı Bankın nizamnamə sənədlərinə uyğun olaraq faktiki ödənilmiş nominal məbləğlə uçota alınır.

Dividendlər

Əgər dividendlər hesabat dövründən əvvəl və ya hesabat dövründə elan edilirsə onlar öhdəlik kimi tanınır və hesabat dövründə kapitaldan çıxılır. Dividentlər haqqda məlumat sonrakı hadisələr qeydində açıqlanır. Məcburi maliyyə hesabatlarında göstərilən hesabat ili mənfəəti dividendlərin və digər ayrımaların bazasını təşkil edir.

Dividentlər Səhmdarların Ümumi Yığıncağında təsdiqə qədər hesablanır və maliyyə hesabatlarında mənfəətin bölgüsü kimi göstərilir.

Şərti aktivlər və öhdəliklər

Şərti aktivlər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda qeyd olunmur, lakin iqtisadi səmərə gətirəcəyi halda maliyyə hesabatlarında açıqlanır.

Şərti öhdəliklər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda qeyd olunmur, lakin ödənişlərin xaric olması ehtimalı zəif olduğu hallar istisna olmaqla, maliyyə hesabatlarında açıqlanır.

Kreditlə bağlı öhdəliklər

Kreditlərlə bağlı öhdəliklər ilk öncə ədalətli dəyərlə tanınır. Nəticədə, onlar hər hesabat tarixində təhlil olunaraq, daha dəqiq qiymətləndirmə üçün düzəlişlər edilir. Cari öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün tələb olunan xərcin ən səmərəli qiymətləndirilməsi, Bankın, hesabat tarixində öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün və ya onun üçüncü tərəfə ötürülməsi üçün ödəyəcəyi məbləğdir.

Vergi

Mənfəət vergisi cari və təxirə salınmış mənfəət vergisindən ibarət olub məcmu gəlir haqqında hesabatda qeydə alınır. Mənfəət vergisi üzrə xərclər məcmu gəlir haqqında hesabatda Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunvericiliyi əsasında qeydə alınır. Cari vergi illik vergiyə cəlb olunan mənfəət əsasında hesabat tarixinə qüvvədə olan vergi dərəcələrindən istifadə edərək hesablanır.

Cari mənfəət vergisi, cari və əvvəlki dövrlər üzrə vergiyə cəlb edilən mənfəət və ya zərər ilə əlaqədar vergi orqanlarına ödəniləcək və ya onlardan geri alınacaq məbləği təşkil edir. Vergi məbləğləri, maliyyə hesabatlarının müvafiq vergi bəyannamələrinin təqdim olunmasından əvvəl təsdiqləndiyi halda təxmini göstəricilərə əsasən hesablanır.

Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəlik metodundan istifadə etməklə, aktiv və öhdəliklər vergi bazası və maliyyə hesabatları məqsədləri üçün onların balans dəyəri arasında yaranan keçmiş illərin vergi zərəri və bütün müvəqqəti fərqlər üçün hesablanır.

Təxirə salınmış vergi qalıqları, qüvvədə olan və ya hesabat tarixinə qüvvəyə minmiş vergi dərəcələrinə əsasən müvəqqəti fərqlərin qaytarılacağı və ya keçmiş illərdən yığılmış vergi zərərlərinin istifadə ediləcəyi dövrdə tətbiq edilməli vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır. Əgər cari vergi aktivlərini cari vergi öhdəlikləri ilə qarşılıqlı əvəz etmək üçün qanuni hüquqa malik olarsa, təxirə salınmış vergi aktivləri və vergi öhdəlikləri qarşılıqlı əvəz olunur. Gəlirdən çıxılan müvəqqəti fərqlər üzrə təxirə salınmış vergi aktivləri və keçmiş illərin vergi zərərləri o zaman hesablanır ki, bu çıxılmaların tutulması üçün gələcəkdə kifayət qədər vergiyə cəlb ediləcək mənfəətin mövcudluğu ehtimal edilsin. Gələcəkdə vergiyə cəlb olunan mənfəətin ehtimal edilən dövrləri və məbləği və gələcək vergi planlaşdırılması strategiyası əsasında maliyyə hesabatlarında tanına biləcək təxirə salınmış vergi aktivlərinin məbləği mühakimə yolu ilə müəyyən edilir.

Azərbaycan Respublikasında Bank fəaliyyəti üzrə hesablanan digər müxtəlif vergi növləri mövcuddur. Bu vergilər məcmu gəlir haqqında hesabatda əməliyyat xərclərinin tərkibində qeyd edilir.

Gəlir və xərclərin tanınması

Faiz gəlir və xərcləri məcmu gəlir haqqında hesabatda bütün borc alətləri üçün effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablama metoduna əsasən qeydə alınır. Effektiv faiz metodu maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyinin amortizasiya edilmiş dəyərinin hesablanması və faiz gəliri və ya faiz xərclərinin aid olduqları dövrlər üzrə bölüşdürülməsi metodudur. Effektiv faiz dərəcəsi maliyyə alətinin gözlənilən ömrü və ya, uyğun olan zaman, daha qısa dövr ərzində qiymətləndirilmiş gələcək nağd pul ödəmələrini və ya daxilolmalarını maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliklərinin xalis balans dəyərinə qədər diskontlaşdırılan faiz dərəcəsidir. Effektiv faiz dərəcəsinə hesablayan zaman Bank, maliyyə alətinin bütün müqavilə şərtlərini nəzərə almaqla pul vəsaitləri daxilolmalarını qiymətləndirir, lakin gələcək kredit zərərlərini nəzərə almır. Effektiv faiz dərəcəsinin hesablanmasına effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissələri olan, müqavilənin tərəfləri arasında ödənilmiş və qəbul edilmiş bütün haqqlar və digər məbləğlər, əməliyyat məsrəfləri və bütün digər mükafat və ya güzəştlər daxil edilir.

Faiz gəlirinə sabit gəlirli maliyyə aktivlərindən qazanılmış kuponlar, veksellər və digər güzəştli alətlər üzrə toplanmış güzəştlər və mükafatlar daxildir. Kreditin qaytarılması şübhəli olduqda, onlar bərpa olunan məbləğlə silinir və bu kreditlər üzrə faiz gəlirləri sonradan bərpa olunan məbləğin qiymətləndirilməsi məqsədilə gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətini diskontlaşdırmaq üçün istifadə edilmiş faiz dərəcəsi nəzərə alınmaqla tanınır.

Haqq, komissiya, və digər gəlir və xərclər konkret xidmətin başa çatdırılması nəzərə alınmaqla hesablama metodu ilə qeydə alınır. Hələ verilməmiş lakin verilməsi ehtimal olunan kreditlər üçün komissiya haqları digər aktivlər daxilində tanınır və sonradan kredit üzrə effektiv gəlirliliyin hesablanması zamanı nəzərə alınır.

Seqment hesabatı.

Əməliyyat seqmentləri, bu seqmentlər üzrə resursların yerləşdirilməsi və icrasını qiymətləndirən və qərar verən aparıcı şəxs tərəfindən nəzarət olunan Bank komponentləri haqqında daxili hesabatlar əsasında müəyyən edilir. Bankın seqmental hesabatı aşağıdakı əməliyyat seqmentləri əsasında tərtib edilir: Pərakəndə bankçılıq (əsasən fərdi müştərilərin depozitlərinin idarə edilməsi və istehlak kreditləri, overdraftlar, kredit kartları qurğuları və vəsaitlərin transferi qurğuları) və Korporativ bankçılıq (əsasən korporativ və institusional müştərilər üçün kredit və depozitlərə baxılması və cari hesablar). Bank MHBS-ə uyğun olaraq hesabat seqmentləri haqqında məlumatları qiymətləndirir. Əməliyyat seqmenti hesabatı aşağıdakı kəmiyyət hədudlarından hər hansı birinə cavab verir:

- a) Xarici müştərilərdən, seqmentlərarası satılardan və ya köçürmələrdən əldə olunan gəlirlər, daxili və xarici əməliyyat seqmentlərindən əldə olunan ümumi gəlirlərin 10% və ya daha çoxunu təşkil edir.
- b) Onun hesabatda təqdim olunan mənfəət və ya zərərinin mütləq dəyəri bunlardan birinin 10%-i və ya daha çox mütləq dəyərdədir;
  - I. Zərər qeydə alınmayan bütün əməliyyat seqmentlərinin birləşdirilmiş mənfəəti;
  - II. Zərər qeydə alınan bütün əməliyyat seqmentlərinin birləşdirilmiş mənfəəti;
- c) Onun aktivləri bütün əməliyyat seqmentlərinin aktivlərinin 10%-i və ya daha artığını təşkil edir;

İşçilərin mükafatlandırılması və sosial sığorta haqları

Bank Azərbaycan Respublikasının ərazisində sosial sığorta haqları ödəyir. Bu qoyuluşlar hesablandıqca qeydə alınır. Bankın Azərbaycan Respublikasının dövlət pensiya sistemindən ayrı pensiya proqramı yoxdur. Əmək haqları, məvaciblər, Azərbaycan Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ödənişlər, illik məzuniyyət və bülletenlər üzrə ödənişlər, mükafatlar və pul şəklində olmayan imtiyazlar Bankın işçiləri tərəfindən müvafiq xidmətlər göstərildikdə hesablanır.

Xarici valyuta

Xarici valyuta əməliyyatları Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının əməliyyat tarixinə olan valyuta məzənnəsi ilə əməliyyat valyutasına çevrilir. Xarici valyutada göstərilmiş monetar aktiv və öhdəliklər, Mərkəzi Bankın müvafiq hesabat tarixinə qüvvədə olan rəsmi valyuta məzənnəsinə əsasən təqdimat valyutasına çevrilir. Əməliyyatların xarici valyuta ilə yenidən qiymətləndirilməsi nəticəsində yaranan mənfəət və zərər məcmu gəlir haqqında hesabatda xarici valyuta mübadiləsi üzrə mənfəət hissəsində zərər çıxılmaqla qeyd edilir. Xarici valyutada göstərilmiş və ədalətli dəyərle balansda qeyd edilmiş qeyri-monetar maddələr ədalətli dəyərin müəyyən edildiyi tarixə qüvvədə olan valyuta məzənnəsi ilə qeyd edilir.

Xarici valyutanın alışı və satışı zamanı müsbət və mənfi məzənnə fərqləri əməliyyat tarixinə olan balans dəyəri ilə satış qiyməti arasındakı fərq kimi müəyyən olunur.

5. Əhəmiyyətli Uçot Qiymətləndirmələri və Fərziyyələri

Bank gələcəklə bağlı müəyyən təxminlər və fərziyyələr edir. Bu təxminlər və qərarlar daima, müəyyən şəraitdə məqbul hesab edilən gələcək hadisələr üzrə təxminlər də daxil olmaqla, tarixi təcrübə və digər amillər əsasında qiymətləndirilir. Gələcək təcrübə bu təxminlər və fərziyyələrdən fərqlənə bilər. Növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin balans dəyərlərinə əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsinə səbəb ola biləcək riskli təxminlər və fərziyyələr aşağıda müzakirə olunur.

Müştərilərə verilmiş kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat

Ümumi ehtiyatların dəyərsizləşməsi üzrə xüsusi komponent ayrı-ayrılıqda qiymətləndirilmiş iddialar üzrə dəyərsizləşməyə əsasən qiymətləndirilir və alınması gözlənilən pul vəsaitləri hərəkətinin diskontlaşdırılmış dəyərinin rəhbərliyin ən yaxşı qiymətləndirməsindən asılıdır. Bu pul vəsaitlərinin hərəkətinin qiymətləndirilməsi zamanı, menecment qarşı tərəfin maliyyə vəziyyəti və girovun mümkün xalis satış dəyəri barədə qərarlar verir. Hər bir dəyərsizləşmiş aktiv mahiyyəti üzrə qiymətləndirilir, proqram strategiyası və bərpa edilməsi hesab olunan pul vəsaitlərinin hərəkətinin qiymətləndirilməsi Kredit Riski funksiyası vasitəsilə müstəqil təsdiq edilir.

Birgə qiymətləndirilmiş dəyərsizləşmələr üzrə ehtiyatlar, həmin iddiaların dəyərsizləşməsi ilə bağlı obyektiv sübut olduqda, lakin fərdi dəyərsizləşmiş maddələr hələ müəyyən edilə bilmədikdə, oxşar iqtisadi xarakterli iddialar üzrə kredit itkilərini əhatə edir. Kollektiv dəyərsizləşmələr komponenti ölkə riskləri üçün qiymətləndirilir. Kollektiv kredit zərərləri qiymətləndirərkən, menecment kredit keyfiyyəti, portfel ölçüsü, konsentrasiya və iqtisadi amillər kimi faktorları nəzərə alır. Tələb olunan ehtiyatların yaradılması üçün, itkilərin müəyyənləşdirilməsi modelləri və parametrləri tarixi təcrübə və cari iqtisadi vəziyyət əsasında təyin olunur. Ehtiyatların düzgünlüyü, kollektiv ehtiyatların müəyyən olunmasında təxmin edilən gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin proqnozlaşdırılması, model fərziyyələr və parametrlərin müəyyən olunmasından asılıdır.

Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri

Dəyəri müəyyən olunmamış maliyyə alətləri üçün Bank qiymətləndirmə üsullarından istifadə etməklə maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən edir. Bu səbəbdən ədalətli dəyərə dair gözləntilər müstəqil bazarlar ilə müqayisə edilərək əsaslandırılmalı bilməz və bir çox hallarda dərhal realizə edilməyə bilərlər.

Mülk və avadanlıqların, qeyri-maddi aktivlərin faydalı istismar müddəti

Yuxarıda, Qeyd 4-də, təsvir edildiyi kimi, Bank mülk, qurğu və avadanlıqların və qeyri-maddi aktivlərin təxmin edilən faydalı istismar müddətini hər hesabat dövrünün sonunda nəzərdən keçirir.

Məhkəmə prosedurları

MHBS-na uyğun olaraq Bank o zaman ehtiyat tanıyır ki, keçmiş fəaliyyətlərdən qalan icbari öhdəliklər var, iqtisadi faydaların köçürülməsi ehtimal ediləndir və köçürülmə xərclərinin məbləği etibarlı bir şəkildə təxmin edilə bilər. Bu meyarların qarşılanmadığı hallarda şərti öhdəlik maliyyə hesabatları qeydlərində açıqlana bilər. Maliyyə hesabatlarında açıqlanmış və ya hələ tanınmayan və açıqlanmamış şərti öhdəliklərdən yaranan mükəlləfiyyətlər Bankın maliyyə vəziyyətinə əhəmiyyətli təsir göstərə bilər. Bu uçot qaydalarının hüquqi məsələlərə tətbiq edilməsi Bank rəhbərliyindən, onun nəzarətindən başqa müxtəlif faktiki və hüquqi məsələləri müəyyənləşdirməsini tələb edir. Bank maliyyə hesabatlarındakı açıqlamaları üçün və ehtiyatlar üçün ehtiyaclarını müəyyən etmək məqsədilə cari açıq məhkəmə işlərinin inkişafını hər hesabat dövründə yoxlayır. Ehtiyatlar qərarlaşdırılarkən nəzərə alınan amillər məhkəmə prosesinin, tələbin və ya dəyərləndirmənin xarakteri, hüquqi proses və məhkəmə prosesinin, tələbin və ya dəyərləndirmənin gətirdiyi məhkəmə orqanının yurisdiksiyasında dəymiş potensial zərərin səviyyəsi, prosesin inkişafı (maliyyə hesabatı tarixindən sonrakı dövrü əhatə edən, lakin həmin hesabatların buraxılmasından əvvəl olan inkişaf), hüquq məsləhətçilərinin rəy və baxışları, bənzər hallardakı təcrübə və Bank rəhbərliyinin hüquqi prosedurlara, tələb və ya dəyərləndirməyə necə cavab verəcəyi kimi hər hansı bir qərarlardır.

Mənfəət vergisi

Bank mənfəət vergisi ödəyicisidir və mənfəət vergisi üçün ehtiyatları müəyyən etmək üçün əhəmiyyətli qiymətləndirmələrin edilməsi zəruridir. Biznes fəaliyyətinin normal gedişatı zamanı bəzi əməliyyatlar və hesablamlar üçün verginin qəti müəyyən edilməsi mümkün deyil. Nəticə etibarlı ilə Bank vergi öhdəliklərini ödəniləcək əlavə vergilər və faizlərin olmasına dair ehtimallar əsasında tanıyır. Bu vergi öhdəlikləri o zaman tanınır ki, Bankın vergi bəyannaməsi üzrə mövqelərinin qənaətbəxş olduğuna inanmasına baxmayaraq, Bank inanır ki, bəzi mövqelərə etiraz edilməsi labüddür və vergi orqanları tərəfindən yoxlanıldığı zaman tam təsdiqlənməyə bilər. Bank inanır ki, keçmiş təcrübə və vergi qanunvericiliyinin təsiri əsasında onun vergi öhdəlikləri üçün toplamları bütün açıq audit illəri üçün tam uyğundur. Bu dəyərləndirmə ehtimallar və mülahizələrə əsaslanır və gələcək hadisələrə dair bir sıra müəkkəb mühakimələr ola bilər. Bu məsələlərin yekun vergi nəticəsi qeyd edilən rəqəmlərdən fərqli olduğu təqdirdə bu növ fərqlər belə müəyyənləşdirmələrin edildiyi dövrdə mənfəət vergisi üzrə xərclərə təsir edəcəkdir.

6. Pul vəsaitləri və ARMB-nda qalıqlar

	2011	2010
Nağd pul	13,933,122	1,922,066
Yolda olan vəsaitlər	-	15,958,000
ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	4,351,942	2,024,417
Cəmi nağd pul və ARMB-nda qalıqlar	18,285,064	19,904,483

31 dekabr 2011-ci illər üzrə Mərkəzi Bankda olan qalıqlarda məcburi ehtiyatlar qalığı AZN 1,040,037 təşkil etmişdir. (2010: AZN 151,618). Bank, bir ay ərzində orta gündəlik balans, tələb olunan məcburi ehtiyatdan çox olduğu təqdirdə, müxtəbir hesabı üzrə bütün vəsaitləri istifadə etmək hüququna malikdir. Bankdan istinilən zaman Mərkəz Bankında ehtiyat saxlamaq tələb olunur.

Pul vəsaitlərinin hərəkəti məqsədilə pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri aşağıdakı kimidir:

	2011	2010
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	18,285,064	19,904,483
Digər banklardakı pul vəsaitləri	8,836,683	2,731,388
Çıxılsın: Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	(1,040,037)	(151,619)
Cəmi pul vəsaitləri və pul ekvivalentləri	26,081,710	22,484,254

7. Banklardan və Digər Maliyyə Təşkilatlarından Alınacaqlar

	2011	2010
Banklara və digər maliyyə təşkilatlarına verilmiş borclar	7,511,615	4,476,259
Digər banklarda müştəri hesabları	8,836,684	5,855,260
Bloklaşdırılmış hesab	1,148,290	207,455
Çıxılsın: Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	(203,702)	-
Cəmi banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaqlar	17,292,887	10,538,974

Bloklaşdırılmış hesab Bank tərəfindən müştəri adından verilmiş qarantıyanı əks etdirir

31 dekabr 2011-ci il üzrə banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlərə daxil edilmiş faiz gəliri AZN 28,617 (AZN 41, 31 dekabr, 2010) təşkil etmişdir.

31 dekabr 2011 və 2010-cu ildə, Bankın digər bir bankdan alınacaq məbləği AZN 7,116,002 olmuşdur ki, bu da ümumi kapitalın 20%-dən çoxunu təşkil edirdi.

Qısa müddətli qoyuluşlar üzrə dəyərsizləşmə ehtiyatının 2011 və 2010-cu illər ərzində hərəkəti aşağıdakı kimidir :

	2011	2010
1 yanvar tarixinə qısa müddətli qoyuluşlar üzrə dəyərsizləşmə ehtiyatı	-	-
İl ərzində dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	203,702	-
31 dekabr tarixinə qısa müddətli qoyuluşlar üzrə dəyərsizləşmə ehtiyatı	203,702	-

8. Müştərilərə Verilmiş Kreditlər

	2011	2010
Hüquqi şəxslərə verilmiş kreditlər	21,288,113	14,424,791
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər	7,348,244	7,231,731
Hesablanmış faizlər	217,511	309,846
Müştərilərə verilmiş kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	(1,992,552)	(2,169,763)
Total loans to customers	26,861,316	19,796,605

Müştərilərə verilmiş kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatın 2011 və 2010-cu illər ərzində hərəkəti aşağıdakı kimidir:

	2011	2010
1 yanvar tarixinə müştərilərə verilmiş kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	2,169,763	2,122,528
İl ərzində dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat (ehtiyatın bərpası)	(177,211)	47,235
31 dekabr il tarixinə müştərilərə verilmiş kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	1,992,552	2,169,763

Bankın kredit portfelinin iqtisadi sektorlara görə strukturu aşağıdakı kimidir:

	2011		2010	
	Məbləğ	%	Məbləğ	%
İstehsalat və xidmət	10,137,592	35%	6,222,008	28%
Pərakəndə	6,974,020	24%	7,427,567	34%
Tikinti	5,069,572	18%	3,212,167	15%
Fiziki şəxslər	5,040,676	17%	3,778,725	17%
Kənd təsərrüfatı	824,629	3%	75,697	0%
İstehlak	464,522	2%	353,218	2%
Digər	342,857	1%	896,988	4%
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər (brutto)	28,853,868	100%	21,966,369	100%

31 dekabr 2011-ci il tarixində, hər biri Bank kapitalının 10%-dən çox olmaqla borc alan 4 nəfər olmuşdur. (2010: iki nəfər) Bu kreditlərin cəmi məbləği AZN 11,121,098 və ya ümumi kreditlərin 38%-i təşkil etmişdir. (2009: AZN 4,705,763 və ya ümumi kreditlərin 22%-i)

31 dekabr 2011 və 2010-cu tarixinə banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq maksimum kredit riski müvafiq olaraq AZN 17,292,887 və AZN 10,538,974 olmuşdur.

31 dekabr 2011-ci il tarixinə dəyərsizləşməyə görə cəm şəklinə qiymətləndirilmiş kreditlərin keyfiyyət təhlili aşağıda göstərilmişdir:

	Dəyərsizləşməyə görə ehtiyatdan qabaq kreditlər		Dəyərsizləşməyə görə ehtiyatdan sonra kreditlər		Dəyərsizləşməyə görə ehtiyatın, dəyərsizləşməyə görə ehtiyatdan qabaq kreditlərə nisbəti
Hüquqi şəxslərə verilmiş kreditlər					
Gecikdirilməmiş kreditlər	19,056,265	664,434	18,391,831		3.49%
1 aydan az gecikdirilmiş	62,318	1,246	61,072		2.00%
1 aydan 3 aya qədər gecikdirilmiş	161,154	3,223	157,931		2.00%
3 aydan 6 aya qədər gecikdirilmiş	-	-	-		0.00%
6 aydan 12 aya qədər	18,600	374	18,226		2.00%
Bir ildən artıq	4,428,367	876,272	3,552,095		19.79%
Qismi cəm	23,726,704	1,545,549	22,181,155		6.51%
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər					
Gecikdirilməmiş kreditlər	4,127,414	97,304	4,030,110		2.36%
1 aydan az gecikdirilmiş	132,776	2,656	130,120		2.00%
1 aydan 3 aya qədər gecikdirilmiş	141,562	2,831	138,731		2.00%
3 aydan 6 aya qədər gecikdirilmiş	166,662	3,333	163,329		2.00%
6 aydan 12 aya qədər	367	7	360		2.00%
Bir ildən artıq	340,872	340,872	-		100.00%
Qismi cəm	4,909,653	447,003	4,462,650		9.10%
Hesablanmış faizlər	217,511	-	217,511		-
Cəmi kreditlər	28,853,868	1,992,552	26,861,316		13%

“Bank Avrasiya” ASC
31 dekabr 2011-ci il tarixində bitən il üzrə Maliyyə Hesabatlarına aid Qeydlər (davamı)
Azərbaycan manatı ilə, digəri göstərilməyibsə

31 dekabr 2010-cu il tarixinə dəyərsizləşməyə görə cəm şəklinde qiymətləndirilmiş kreditlərin keyfiyyət təhlili aşağıda göstərilmişdir:

	Dəyərsizləşməyə görə ehtiyatdan qabaq kreditlər	Dəyərsizləşməyə görə ehtiyat	Dəyərsizləşməyə görə ehtiyatdan sonra kreditlər	Dəyərsizləşməyə görə ehtiyatdan qabaq kreditlərə nisbət
Hüquqi şəxslərə verilmiş				
Gecikdirilməmiş kreditlər	5,973,250	194,578	5,778,672	3.26%
1 aydan az gecikdirilmiş	11,845	237	11,608	2.00%
1 aydan 3 aya qədər gecikdirilmiş	-	-	-	0.00%
3 aydan 6 aya qədər gecikdirilmiş	-	-	-	0.00%
6 aydan 12 aya qədər gecikdirilmiş	-	-	-	0.00%
Bir ildən artıq	3,566,641	1,044,027	2,522,614	29.27%
Qismi cəm	9,551,736	1,238,842	8,312,894	12.97%
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər				
Gecikdirilməmiş kreditlər	9,753,519	476,792	9,276,727	4.89%
1 aydan az gecikdirilmiş	432,061	8,641	423,420	2.00%
1 aydan 3 aya qədər gecikdirilmiş	1,092	22	1,070	2.00%
3 aydan 6 aya qədər gecikdirilmiş	122,449	2,449	120,000	2.00%
6 aydan 12 aya qədər gecikdirilmiş	344,533	9,169	335,364	2.66%
Bir ildən artıq	1,451,132	433,849	1,017,283	29.90%
Qismi cəm	12,104,786	930,922	11,173,864	7.69%
Hesablanmış faizlər	309,847	-	309,847	-
Cəmi kreditlər	21,966,369	2,169,764	19,796,605	10%

31 dekabr 2011-ci il tarixinə müştərilərə verilmiş dəyərsizləşmiş kreditlərə hesablanmış faiz gəliri AZN 23,200 məbləğində olmuşdur (2010-cu il: AZN 23,000)

Gecikdirilməmiş kreditlər müştərilərə verilmiş yüksək səviyyəli likvidliyi və gəlirliliyi olan kreditlərdir. Birlikdə dəyərsizləşmiş kreditlərə oxşar tələblərinə görə qruplaşdırılmış riskə məruz qalma kimi orta qüsusiyyətləri bölüşən və Bank tərəfindən birlikdə qiymətləndirilən kreditlər daxildir.

31 dekabr 2011 və 2010-cu il tarixinə girov təminatı haqqında məlumat aşağıdakı kimi olmuşdur:

	2011	2010
Daşınmaz əmlak/torpaq	31,940,043	34,826,285
Satışa hazır mallar	6,200,000	-
Depozit	2,469,125	2,399,812
Zərgərlik məmulatları	129,498	105,619
Daşınar əmlak	75,940	487,623
Cəmi girov	40,814,606	37,819,339

31 dekabr 2011-ci il tarixinə müştərilərə verilmiş kreditlərin AZN 3,853,000 və ya 13 %-i girovsuz kreditlərdir. (2010: AZN 1,280,838 və ya ümumi kreditlərin 6 %-i)

Aşağıdakı ayrı-ayrı kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə 31 dekabr 2010 və 2011 ci il üzrə ehtiyat kimi saxlanılan girovlar haqqında məlumat əks olunmuşdur:

31 dekabr 2011 və 2010-cu il tarixinə fərdi dəyərsizləşmiş kreditlərin girov təminatı	2011	2010
Daşınmaz əmlak/torpaq	11,876,159	12,329,841
Depozit	167,000	-
Daşınar əmlak	-	211,340
Girovların cəmi dəyəri	12,043,159	12,541,181

Girovların dəyəri onların ədalətli dəyərindən fərqlənə bilər.

9. Satışa hazır investisiyalar

	2011	2010
İpoteka fondunun borc qiymətli kağızları	2,190,948	2,907,834
Qiymətli kağızlara hesablanmış faizlər	30,401	22,513
Cəmi satışa hazır investisiyalar	2,221,349	2,930,347

Borc qiymətli kağızları 3.25% faizlə buraxılmışdır (2010: 3.25%).

10. Investisiya Mülkü

Bu daşınmaz əmlak girovunun (Abşeron rayonu, Mehdiabad ərazisində yerləşən torpaq sahəsi,) sahibliyi məhkəmə qərarı ilə müştəridən alınaraq Banka verilmişdir.

11. Mülk və Avadanlıqlar

31 dekabr 2011-ci il üzrə mülk və avadanlıqlar aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Binalar	Mebel və qurğular	Nəqliyyat vasitələri	Kompüter və ofis avadanlığı	Digərləri	Başa çatmamış tikinti	Cəmi
Qalıq dəyəri - 31 dekabr 2010	3,807,398	291,441	203,098	140,130	8,191	1,440,000	5,890,258
İlkin dəyər							
Qalıq - 1 yanvar 2011	4,463,175	593,630	415,473	263,128	15,310	1,440,000	7,190,716
Satınalmalar	-	6,621	42,312	28,351	-	-	77,284
Ləğv olunma	-	(112)	(115,470)	(284)	-	(1,440,000)	(1,555,866)
Qalıq - 31 dekabr 2011	4,463,175	600,139	342,315	291,195	15,310	-	5,712,134
Yığılmış amortizasiya							
Qalıq - 1 yanvar 2011	655,777	302,189	212,375	122,998	7,119	-	1,300,458
İl ərzində amortizasiya	223,678	120,313	93,345	54,420	3,064	-	494,820
Ləğv olunma	-	(89)	(96,042)	(179)	-	-	(96,310)
Qalıq - 31 dekabr 2011	879,455	422,413	209,678	177,239	10,183	-	1,698,968
Qalıq dəyəri - 31 dekabr 2011	3,583,720	177,726	132,637	113,956	5,127	-	4,013,166

31 dekabr 2010-cu il üzrə mülk və avadanlıqlar aşağıdakı kimi olmuşdur

	Binalar	Mebel və qurğular	Nəqliyyat vasitələri	Kompüter və ofis avadanlığı	Digərləri	Başa çatmamış tikinti	Cəmi
Qalıq dəyəri - 31 dekabr 2009	4,029,961	346,214	200,469	176,782	11,235	1,440,000	6,204,661
İlkin dəyər							
Qalıq - 1 yanvar 2011	4,463,175	531,768	328,773	251,661	15,310	1,440,000	7,030,687
Satınalmalar	-	62,229	86,700	20,780	-	-	169,709
Ləğv olunma	-	(367)	-	(9,313)	-	-	(9,680)
Qalıq - 31 dekabr 2011	4,463,175	593,630	415,473	263,128	15,310	1,440,000	7,190,716
Yığılmış amortizasiya							
Qalıq - 1 yanvar 2011	433,214	185,554	128,304	74,879	4,075	-	826,026
İl ərzində amortizasiya	222,563	116,861	84,071	53,385	3,044	-	479,924
Ləğv olunma	-	(226)	-	(5,266)	-	-	(5,492)
Qalıq - 31 dekabr 2011	655,777	302,189	212,375	122,998	7,119	-	1,300,458
Qalıq dəyəri - 31 dekabr 2011	3,807,398	291,441	203,098	140,130	8,191	1,440,000	5,890,258

Başa çatdırılmamış tikinti işləri, Bank tərəfindən hesabat dövründə satılmış binanı bildirir.

12. Qeyri-maddi Aktivlər

31 dekabr 2011-ci il tarixində bitən il üzrə qeyri-maddi aktivlər aşağıdakı kimidir:

	Total
Qalıq dəyəri - 31 dekabr 2010	130,885
İlkin dəyər	
Qalıq - 1 yanvar 2011	170,274
Satınalmalar	162
Ləğv olunma	-
Qalıq - 31 dekabr 2011	170,436
Yığılmış amortizasiya	
Qalıq - 1 yanvar 2011	39,389
İl ərzində amortizasiya	17,081
Ləğv olunma	-
Qalıq - 31 dekabr 2011	56,470
Qalıq dəyəri - 31 dekabr 2011	113,966

31 dekabr 2010-cu il tarixində bitən il üzrə qeyri-maddi aktivlər aşağıdakı kimidir:

	Total
Qalıq dəyəri - 31 dekabr 2009	132,685
İlkin dəyər	
Qalıq - 1 yanvar 2010	155,724
Satınalmalar	14,550
Ləğv olunma	-
Qalıq - 31 dekabr 2010	170,274
Yığılmış amortizasiya	
Qalıq - 1 yanvar 2010	23,039
İl ərzində amortizasiya	16,350
Ləğv olunma	-
Qalıq - 31 dekabr 2010	39,389
Qalıq dəyəri - 31 dekabr 2010	130,885

13. Digər Aktivlər

	2011	2010
Debitor borcları	140,619	14,790
Avanslar	15,765	14,077
Digər	29,805	26,184
Cəmi digər aktivlər	186,189	55,051

14. Banklara və Digər Maliyyə Təşkilatlarına Borclar

	2011	2010
Digər maliyyə institutlarına qarşı öhdəliklər	2,033,569	939,461
Digər bankaların muxbir hesabları	5,428	2,271
Hesablanmış faiz borcları	7,239	838
Banklara və digər maliyyə təşkilatlarına borclar	2,046,236	942,570

Bank, 31 dekabr 2011-ci ildə, banklara və digər maliyyə institutlarına olan borclara, 2 illik və 1% faiz illik dərəcəsi olan, Sahibkarlığa Kömək Milli Fondundan alınmış AZN 1,351,369 (2010: AZN 700,000, 3 illik, illik 1% dərəcəsilə) məbləğində borclar daxil edilmişdir.

15. Müştəri Hesabları

	2011	2010
Hüquqi şəxslər:		
Cari/hesablaşma hesabları	4,194,421	6,424,302
Müddətli depozitlər	5,507,727	207,390
Qismi cəm	9,702,148	6,631,692
Fiziki şəxslər:		
Cari/tələb olunan hesablar	22,947,301	15,542,714
Müddətli depozitlər	12,774,397	15,079,527
Qismi cəm	35,721,698	30,622,241
Depozitlərə hesablanmış faizlər	762,034	682,404
Cəmi müştəri hesabları	46,185,880	37,936,337

Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə müvafiq olaraq, Bank fərdi əmanətçilərin müraciəti əsasında qısa zamanda əmanətləri qaytarmaq tələb olunur. Sabit müddətli depozitlər əmanətçi tərəfindən nəzərdə tutulmuş müddətdən tez götürülsə və müqavilədə digər hallar nəzərdə tutulmadıqda, faizlər tələbli depozit faiz dərəcəsi ilə ödənilir.

Bankın müştəri hesablarının iqtisadi sektorlara görə strukturu aşağıdakı kimidir:

	2011		2010	
	Məbləğ	%	Məbləğ	%
Fiziki şəxslər	36,323,316	78.65%	31,186,096	82.21%
Pərakəndə	3,936,859	8.52%	635,633	1.68%
Maliyyə sektoru	5,308,649	11.49%	4,715,454	12.43%
Digər	369,320	0.80%	208,358	0.55%
Nəqliyyat və rabitə	152,179	0.33%	1,184,061	3.12%
Kənd təsərrüfatı	84,353	0.18%	-	0.00%
İstehsalat	11,204	0.02%	6,735	0.02%
Cəmi müştəri hesabları	46,185,880	100%	37,936,337	100%

31 dekabr 2011 ci ildə, Bankın ümumi kapitalının 10%-dən çoxunu təşkil edən bir (2010: bir müştəri) müştəri hesabı olmuşdur. Bu müştəri hesabının məbləği AZN 20,612,553 və ya ümumi müştəri hesablarının 48%-i təşkil edir. (2010: AZN 14,594,626 və ya ümumi müştəri hesablarının 39%-i).

16. Digər Öhdəliklər

	2011	2010
Kreditor borcları	101,618	9,766
Təxirə salınmış gəlir	4,260	3,184
Dövlət orqanlarına borclar	38,854	17,362
Digər	29,635	43,137
Cəmi digər öhdəliklər	174,367	73,449

17. Təxirə Salınmış Vergi

Mənfəət vergisi xərci aşağıdakılardan ibarətdir:

	2011	2010
Cari mənfəət vergisi xərci		
Müvəqqəti fərqlərin yaranması və ləğvi ilə əlaqədar təxirə salınmış veriginin hərəkəti	(54,642)	(24,487)
İl ərzində cəmi mənfəət vergisi xərci	(54,642)	(24,487)

Bankın mənfəətinə tətbiq edilən cari vergi dərəcəsi 20% təşkil edir (2010: 20%).

“Bank Avrasiya” ASC

31 dekabr 2011-ci il tarixində bitən il üzrə Maliyyə Hesabatlarına aid Qeydlər (davamı)

Azərbaycan manatı ilə, digəri göstərilməyibsə

Nəzəri və faktiki vergi xərclərinin uzlaşdırılması aşağıda qeyd edilmişdir:

	2011	2010
Vergidən qabaq illik əməliyyat mənfəəti	273,208	115,544
Nəzəri mənfəət vergisi xərci 20% (2010: 20%)	54,642	23,109
Gəlirdən çıxılmayan xərclər çıxılın vergiyə cəlb olunmayan gəlir	-	1,378
Cəmi il ərzində mənfəət vergisi xərci	54,642	24,487

MHBS və Azərbaycanın vergi qanunvericiliyi arasındakı fərqlər nəticəsində maliyyə hesabatlarının hazırlanması və Bankın mənfəət vergisinin hesablanması məqsədilə aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri arasında müəyyən müvəqqəti fərqlər əmələ gəlir.

31 dekabr 2011 və 2010 cu illər arasındakı müvəqqəti fərqlər əsasında yaranmış təxirə salınmış vergi aktivləri/(öhdəlikləri) aşağıdakı kimi olmuşdur.

	2011			2010		
	Aktiv	Öhdəlik	Xalis	Aktiv	Öhdəlik	Xalis
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	(177,483)	(177,483)	-	(75,789)	(75,789)
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaqlar	-	-	-	-	(17,873)	(17,873)
Satışa hazır investisiyalar	-	(6,080)	(6,080)	-	-	-
Mülk və əvadanlıq	-	(69,313)	(69,313)	-	(88,849)	(88,849)
Digər aktivlər	-	(71,651)	(71,651)	-	(19,978)	(19,978)
Banklara ödəniləcək borclar və digər öhdəliklər	-	-	-	-	(10,509)	(10,509)
Vergi üzrə itkilər	119,751	-	119,751	62,863	-	62,863
Xalis vergi aktivləri / (öhdəlikləri)	119,751	(324,527)	(204,776)	62,863	(212,998)	(150,135)

Təxirə salınmış xalis vergi aktivləri gələcək mənfəət vergisi ilə əvəzləşdirilə bilən mənfəət vergisi məbləğini göstərir və maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda təxirə salınmış vergi aktivləri kimi qeyd olunur. Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinin müddəaları vergi ödəyiciləri və vergi orqanları əməkdaşları tərəfindən tez-tez müxtəlif şərtlərə məruz qalır. Rəhbərlik hər hansısa cərimələrin yaranma riskini minimuma endirmək məqsədilə qanunvericiliyin müddəalarına doğru olaraq və mühafizəkar əməl olunmasını təmin edir.

18. Nizamnamə Kapitalı

31 dekabr 2011-ci ildə təsdiqlənmiş, buraxılmış və ödənilmiş nizamnamə kapitalı, hər birinin nominal dəyəri AZN 1000 olmaqla 20,000 adi səhmdən ibarətdir. (2010: hər birinin nominal dəyəri AZN 1000 olmaqla, 20,000 adi səhm).

19. Faiz Gəlir və Xərci

	2011	2010
Faiz gəliri		
Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə faiz gəliri	3,447,073	3,399,825
Verilmiş qarantiyalar və oxşar öhdəliklər üzrə faiz gəlirləri	194,585	45,687
Qiymətli kağızlar üzrə faiz gəliri	92,327	35,013
Banklara yerləşdirilmiş depozitlər üzrə faiz gəlirləri	237	644
Cəmi faiz gəliri	3,734,222	3,481,169
Faiz xərci		
Müştəri hesabları	(1,652,661)	(1,337,754)
Bank və digər maliyyə təşkilatlarının depozitləri	(727,168)	(576,531)
Cəmi faiz xərcləri	(2,379,829)	(1,914,285)
Xalis faiz gəliri	1,354,393	1,566,884

20. Xarici Valyuta Əməliyyatları Üzrə Xalis Gəlir

	2011	2010
Dilinq, xalis	157,255	117,804
Məzənnə fərqi gəliri, xalis	2,309	(2,276)
Cəmi xarici valyuta əməliyyatlarından xalis gəlir	159,564	115,528

21. Haqq və Komissiya Gəlir və Xərçi

	2011	2010
Haqq və komissiya gəliri		
Nağd pul əməliyyatları	430,580	367,080
Hesablaşmalar	209,821	78,370
Xarici valyuta əməliyyatları	123,603	92,853
Plastik kart əməliyyatları	76,014	34,630
Digər	5,302	3,751
Cəmi haqq və komissiya gəliri	845,320	576,684
Haqq və komissiya xərci		
Plastik kart əməliyyatları	(83,738)	(46,972)
Nağd pul əməliyyatları	(54,202)	(123,131)
Hesablaşmalar	(34,350)	(26,874)
Xarici valyuta əməliyyatları	(416)	(3,040)
Digər	(26,828)	(2,582)
Cəmi haqq və komissiya xərci	(199,534)	(202,599)

22. Əməliyyat Xərcləri

	2011	2010
Əmək haqqı	925,118	904,644
Mülk və avadanlıqların amortizasiyası	494,820	479,924
Təhlükəsizlik xərcləri	89,843	85,604
Rabitə xərcləri	71,692	73,971
Vergi xərci	60,948	70,585
İşçi heyəti xərcləri	29,460	32,645
Peşəkar xidmətlər	28,025	29,410
Təmir və texniki xidmətlər	19,727	28,599
Qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası	17,081	16,350
Komunal xərclər	15,524	15,750
Proqram təminatı	15,497	15,722
Ofis xərcləri	15,233	14,638
Üzvlük xərcləri	12,000	13,770
Saxlama xərci	11,728	9,372
Reklam	7,878	3,748
Sığorta xərcləri	7,759	7,685
Digər	96,871	92,885
Cəmi əməliyyat xərcləri	1,919,204	1,895,302

23. Bir Səhmə Düşən Mənfəət

	2011	2010
İl üzrə xalis mənfəət	218,566	91,057
Adi səhmlərin orta sayı	20,000	20,000
Bir səhmə düşən mənfəət	10.93	4.55

24. Risklərin İdarə Edilməsi

Bankda risklərin idarə olunması funksiyası maliyyə riskləri (kredit, bazar, valyuta, likvidlik və faiz dərəcəsi), əməliyyat riskləri və hüquqi risklərini idarə etmək üçün aparılır. Risklərin idarə olunması funksiyasının başlıca məqsədi risk limitlərini müəyyən etmək, sonra isə riskin çəkisinin bu limit çərçivəsində qalmasını təmin etməkdir. Risk çəkisinin dəyərləndirilməsi həmçinin risk üzrə düzəlişlər edilmiş kapitalın uyğun bölüşdürülməsi, əməliyyatların və biznes fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi üçün baza xarakteri daşıyır. Əməliyyat və hüquqi risklərin idarə olunması funksiyaları daxili siyasət və prosedurların düzgün işləməsini təmin edərək əməliyyat və hüquqi riskləri minimum səviyyəyə salmaq məqsədi daşıyır.

Sənaye riski. Sənaye riski dedikdə əməliyyatların xüsusi iqtisadi sektorda cəmləşdirilməsi səbəbindən Bankın maliyyə vəziyyətini pisləşdirə bilən itkilərlə üzləşmə ehtimalı nəzərdə tutulur. Bank girovları Azərbaycan Respublikası ərazisində olan projəkləri maliyyələşdirmək üçün kreditlər verir. Sənaye riski müvafiq sənaye sektorlarının inkişafını dəyərləndirməklə (layihənin icra dövrünün nəzərə alınması, bazarın təhlili və rəqabətliyin əsaslandırılması, qoyulan xərci çıxarma dövrü və mənfəətlilik), kredit verənləri dəyərləndirməklə, layihələri monitorinq etməklə və maliyyələşdirmə üsullarının müəyyən edilməsi ilə idarə olunur.

Kredit riski. Bank qarşı tərəfin zamanı gəldikdə məbləği bütövlükdə ödəyə bilməməsi riski olan kredit riskini öz üzərinə götürür. Bank hər bir borc götürənə, və ya əlaqəli qrup şəklində borc götürənlərə düşən risk məbləğinə məhdudiyətlər qoymaqla üzərinə götürdüyü kredit risklərinə nəzarət edir. Bu kimi risklər Bank tərəfindən müntəzəm olaraq nəzarətdə saxlanılır, məhdudiyətlər illik və ya daha qısa zamanda nəzərdən keçirilir. Məhsula, borc götürənə və ya qrup şəklində borc götürənlərə əsasən kredit riskinin səviyyəsinə məhdudiyətlər Bankın baş ofisi tərəfindən təsdiq olunur.

Kredit riskinə məruz qalma borc götürələrin və potensial müştərilərin imkanlarını əsas və faiz məbləğini ödəmə tələblərinə cavab vermələrini müntəzəm təhlil etməklə və mümkün olduğu hallarda kredit verilməsinə qoyulan bu məhdudiyətləri dəyişməklə idarə olunur. Kredit riskinə məruz qalma həmçinin mülk və əmlak girovu təminatı və hüquqi və fiziki şəxslərdən olan zaminləri götürməklə idarə olunur.

Bank kreditin bitməsinə dair təhlillər və vaxtı keçmiş qalıqların monitorinqini aparır. Bu səbəbdən də rəhbərlik vaxtı bitən gecikmələrə dair məlumatı və kredit riskinə aid digər məlumatları Qeyd 6-də təsvir edildiyi kimi təqdim edir.

Bazar riski. Bank bazardakı ümumi və spesifik dəyişikliklərə məruz qalan faiz, valyuta və pay alətləri üzrə açıq mövqelər ilə əlaqədar bazar risklərinə məruz qalır. Bank yol verilən risk limitləri müəyyən edir və onlara gündəlik əsasda nəzarət edir. Halbuki, bu yanaşmadan istifadə daha əhəmiyyətli bazar dəyişmələri zamanı təyin edilmiş limitdən artıq itkilərin olmasının qarşısını ala bilmir.

Bazar riskinin idarə olunmasında məqsəd bazar riskinə məruz qalmasına yol verilən güzəştlər etməklə riski qəbul edilən limit çərçivəsində saxlamaqdır.

Bazar riski Bankın baş ofisinin tələblərinə uyğun olaraq Bank tərəfindən qiymətləndirilir.

Coğrafi risk. 31 dekabr 2011-ci il tarixinə Bankın aktiv və öhdəliklərinin təmərküzləşməsi aşağıdakı kimi olmuşdur.

	Azərbaycan	İƏİT	Qeyri İƏİT ölkələri	Cəmi
Aktivlər				
Pul vəsaitləri və ARMB-nda qalıqlar	9,540,084	8,687,430	57,550	18,285,064
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaqlar	16,144,597	1,148,290	-	17,292,887
Müştərilərə verilmiş kreditlər	26,860,296	-	1,020	26,861,316
Satışa hazır investisiyalar	2,221,349	-	-	2,221,349
İnvestisiya mülkü	286,781	-	-	286,781
Mülk və avadanlıq	4,013,166	-	-	4,013,166
Qeyri-maddi aktivlər	113,966	-	-	113,966
Digər aktivlər	186,189	-	-	186,189
Cəmi aktivlər	59,366,428	9,835,720	58,570	69,260,718
Öhdəliklər və kapital				
Banklara və digər maliyyə təşkilatlarına borclar	2,046,236	-	-	2,046,236
Müştəri hesabları	42,946,961	464	3,238,455	46,185,880
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	204,776	-	-	204,776
Digər öhdəliklər	133,344	-	41,023	174,367
Cəmi öhdəliklər	45,331,317	464	3,279,478	48,611,259
Xalis maliyyə vəziyyəti mövqeyi	14,035,111	9,835,256	(3,220,908)	20,649,459

“Bank Avrasiya” ASC
31 dekabr 2011-ci il tarixində bitən il üzrə Maliyyə Hesabatlarına aid Qeydlər (davamı)
Azərbaycan manatı ilə, digəri göstərilməyibsə

31 dekabr 2010 tarixinə Bankın aktiv və öhdəliklərin coğrafi təhlili aşağıdakı kimidir.

	Azərbaycan	İƏİT	Qeyri İƏİT ölkələri	Cəmi
Aktivlər				
Pul vəsaitləri və ARMB-nda qalıqlar	19,904,483	-	-	19,904,483
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaqlar	7,776,147	2,731,388	31,439	10,538,974
Müştərilərə verilmiş kreditlər	19,792,524	-	4,081	19,796,605
Satışa hazır investisiyalar	2,930,347	-	-	2,930,347
İnvestisiya mülkü	286,781	-	-	286,781
Mülk və avadanlıq	5,890,258	-	-	5,890,258
Qeyri maddi aktivlər	130,885	-	-	130,885
Digər aktivlər	54,811	-	240	55,051
Cəmi aktivlər	56,766,236	2,731,388	35,760	59,533,384

Öhdəliklər və kapital

Banklara və digər maliyyə təşkilatlarına borclar	942,570	-	-	942,570
Müştəri hesabları	35,414,080	690,375	1,831,882	37,936,337
Digər öhdəliklər	73,449	-	-	73,449
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	141,064	265	8,806	150,135
Cəmi öhdəliklər	36,571,163	690,640	1,840,688	39,102,491
Xalis maliyyə vəziyyəti mövqeyi	20,195,073	2,040,748	(1,804,928)	20,430,893

Valyuta riski. Bank xarici valyuta məzənnələrindəki dəyişikliklərin onun maliyyə vəziyyətinə və pul vəsaitlərinin hərəkətinə təsiri ilə əlaqədar xarici valyuta riskinə məruz qalır. Rəhbərlik valyutalar üzrə risk səviyyəsi limitini müəyyən edir ki, buna da mütəmadi olaraq nəzarət olunur.

31 dekabr 2011-ci il tarixinə Bankın məruz qaldığı valyuta riski üzrə ümumi təhlil aşağıdakı cədvəldə əks olunur:

	AZN	USD	AVRO	Digər valyuta	Cəmi
Aktivlər					
Pul vəsaitləri və ARMB-nda qalıqlar	5,708,840	12,488,275	75,913	12,036	18,285,064
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaqlar	2,624,601	14,439,248	217,909	11,129	17,292,887
Müştərilərə verilmiş kreditlər	20,346,591	6,480,485	34,240	-	26,861,316
Satışa hazır investisiyalar	2,221,349	-	-	-	2,221,349
İnvestisiya mülki	286,781	-	-	-	286,781
Mülk və avadanlıq	4,013,166	-	-	-	4,013,166
Qeyri-maddi aktivlər	113,966	-	-	-	113,966
Digər aktivlər	53,440	80,076	52,673	-	186,189
Cəmi aktivlər	35,368,734	33,488,084	380,735	23,165	69,260,718

Öhdəliklər və kapital

Banklara və digər maliyyə təşkilatlarına borclar	2,024,705	20,611	920	-	2,046,236
Müştəri hesabları	12,712,621	32,963,315	509,944	-	46,185,880
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	204,776	-	-	-	204,776
Digər öhdəliklər	63,547	108,529	2,291	-	174,367
Cəmi öhdəliklər	15,005,649	33,092,455	513,155	-	48,611,259
Xalis maliyyə vəziyyəti mövqeyi	20,363,085	395,629	(132,420)	23,165	20,649,459

“Bank Avrasiya” ASC

31 dekabr 2011-ci il tarixində bitən il üzrə Maliyyə Hesabatlarına aid Qeydlər (davamı)

Azərbaycan manatı ilə, digəri göstərilməyibsə

31 dekabr 2010-cu il tarixinə Bankın məruz qaldığı valyuta riski üzrə ümumi təhlil aşağıdakı cədvəldə əks olunur:

	AZN	USD	AVRO	Digər valyuta	Cəmi
Aktivlər					
Pul vəsaitləri və ARMB-nda qalıqlar	3,444,139	16,160,110	265,364	34,870	19,904,483
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaqlar	-	10,474,844	59,034	5,096	10,538,974
Müştərilərə verilmiş kreditlər	16,591,485	3,189,512	15,608	-	19,796,605
Satışa hazır investisiyalar	2,930,347	-	-	-	2,930,347
İnvestisiya mülki	286,781	-	-	-	286,781
Mülk və avadanlıq	5,890,258	-	-	-	5,890,258
Qeyri-maddi aktivlər	130,885	-	-	-	130,885
Digər aktivlər	54,811	240	-	-	55,050
Cəmi aktivlər	29,328,706	29,824,706	340,006	39,966	59,533,384

Öhdəliklər və kapital

Banklara və digər maliyyə təşkilatlarına borclar	940,279	2,133	158	-	942,570
Müştəri hesabları	7,559,818	30,002,090	374,416	13	37,936,337
Digər öhdəliklər	53,008	18,632	1,544	265	73,447
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	150,135	-	-	-	150,135
Cəmi öhdəliklər	8,703,240	30,022,855	376,118	278	39,102,491
Xalis maliyyə vəziyyəti mövqeyi	20,625,466	(198,149)	(36,112)	39,688	20,430,893

Bank xarici valyutada kreditlər vermişdir. Borcunun gəlirlərindən asılı olaraq, valyutaların Azərbaycan manatına nəzərən dəyərinin artması borcunun ödəmə qabiliyyətinə mənfi təsir edə bilər və buna görə də gələcək borc itkilərinin artımına səbəb ola bilər.

Bütün digər şərtlərin sabit qalması şərtilə, hesabat tarixinə tətbiq edilən valyuta məzənnələrindəki mümkün dəyişikliklər nəticəsində maliyyə nəticəsi və məcmu gəlirdə dəyişikliklər aşağıdakı cədvəldə əks etdirilir. Hər bir valyuta üzrə gözlənilən məzənnə dəyişikliyi 2011-ci ilin dekabr ayına valyuta məzənnələrindəki maksimum dəyişikliklər əsasında proqnozlaşdırılmışdır.

2011

	Vergidən qabaq mənfəətə təsir	Məcmu gəlirə təsir
ABŞ dollarının dəyərinin 5% artması	19,781	15,825
ABŞ dollarının dəyərinin 5% azalması	(19,781)	(15,825)

Bütün digər şərtlərin sabit qalması şərtilə, hesabat tarixinə tətbiq edilən valyuta məzənnələrindəki mümkün dəyişikliklər nəticəsində maliyyə nəticəsi və məcmu gəlirdə dəyişikliklər aşağıdakı cədvəldə əks etdirilir. Hər bir valyuta üzrə gözlənilən məzənnə dəyişikliyi 2010-cu ilin dekabr ayına valyuta məzənnələrindəki maksimum dəyişikliklər əsasında proqnozlaşdırılmışdır.

2010

	Vergidən qabaq mənfəətə təsir	Məcmu gəlirə təsir
ABŞ dollarının dəyərinin 5% artması	(9,906)	(7,925)
ABŞ dollarının dəyərinin 5% azalması	9,906	7,925

Risk Bankın funksional valyutasından fərqli valyutalar üzrə yalnız nağd pul qalıqları üçün hesablanmışdır.

Həssaslıq təhlilinin məhdudiyyətləri. Yuxarıdakı cədvəllər digər fərziyyəflərin dəyişməz qaldığı və əsas fərziyyənin dəyişməsi ilə baş verən dəyişiklikləri əks etdirir. Real həyatda, fərziyyəflərlə digər faktorlar arasında əlaqə vardır. Həmçinin, qeyd edək ki, bu həssaslıqlar qeyri xəttidirlər, kiçik və ya böyük təsirlər, nəticələrdən interpolyasiya edilə bilməz. Həssaslıq təhlili Bankın aktiv və öhdəliklərinin fəal şəkildə idarə olunduğunu nəzərə almır. Bundan əlavə, Bankın maliyyə vəziyyəti hər hansı bir faktiki bazar fəaliyyəti nəticəsində dəyişə bilər. Məsələn, Bankın maliyyə risklərinin idarə olunması strategiyası, bazar dəyişikliklərinə məruz qalmağın idarə olunmasıdır. İnvestisiya bazarları hərəkətdə olduğundan menecmentin fəaliyyəti investisiyaların satışı, investisiya portfelinin dəyişdirilməsindən və digər preventiv işlərin həyata keçirilməsindən ibarətdir. Nəticədə, bu fərziyyəflərin, aktivlər maliyyə hesabatlarında bazar dəyərinə saxlandığından öhdəliklər üzərində heç bir təsiri ola bilməz. Belə hallarda, aktivlərin və öhdəliklərin müxtəlif üsullarla hesablanması, sahibkar kapitalının həssaslığına səbəb ola bilər. Yuxarıdakı, həssaslıq analizinin digər məhdudiyyəti, bazar fəaliyyətinin potensial risklərini

“Bank Avrasiya” ASC

31 dekabr 2011-ci il tarixində bitən il üzrə Maliyyə Hesabatlarına aid Qeydlər (davamı)

Azərbaycan manatı ilə, digəri göstərilməyibsə

göstərəkən fərziyyəyə əsaslanmasındır ki, bu da yalnız yaxın zaman ərzində bazardakı gözləntiləri göstərir və faiz dərəcələrinin eyni dərəcədə dəyişdiyini göstərir.

Likvidlik riski. Likvidlik riski aktiv və öhdəliklərin ödəmə vaxtının uyğunlaşmaması nəticəsində yaranır. Bank müştəri hesablarında olan nağd pul vəsaitləri, depositlərin müddətinin bitməsi, borc verənlərin azalması, qarantiyalar və nağd pulla əldə olunan maliyyə alətləri nəticəsində bu riskə məruz qalır. Likvidlik riski Bankın Aktiv/ Passiv Komitəsi (“APIK”) tərəfindən idarə olunur. Likvidlik menecmenti normativlərə uyğun olaraq müddəti çatmış öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün tələb olunan likvid aktivlərin səviyyəsinin monitorinqini həyata keçirir.

Xəzinədarlıq və maliyyə şöbələri likvidlik mövqeyi və likvidlik stressini müxtəlif nəzarət üsulları ilə yoxlayır və aşağıdakı funksiyaları yerinə yetirir.

- I. ARMB-nın tələblərinə uyğun minimum likvidlik əmsalı (aktiv və öhdəliklərin arasında faiz nisbəti aşağı 30% ola bilməz);
- II. Lazım gələrsə pul vəsaitlərinin hərəkətinin proqnozlaşdırılması və İdarə Heyətinə hesabat təqdim olunması;
- III. Likvidlik konsentrasiyası üzrə risk faktoru kimi iri depozitorların monitorinqinin həyata keçirilməsi.
- IV. Lazım gələrsə orta və uzun müddətə yerli və beynəlxalq bazarlardan borc alınması üçün likvidlik riskinin müəyyən olunması; və
- V. Bankın kredit fəaliyyəti nəticəsində mümkün pul vəsaitlərinin hərəkəti monitorinqi

Bankın konsentrasiya riski əsas depozitorlarının, həmin vəsaitlərin hərəkətinin analizinin və monitorinqinin və həmçinin onlarla fərdi görüşlərin keçirilməsi ilə idarə olunur. Depozitlərin konsentrasiyası risk bu vəsaitlərin yerləşdirilməsi üzrə Bankın ümumi biznesində əks oluna bilər, buna görə də Bank bu riski azaltmaq üçün səylər göstərir.

Bank likvidlik profilinə nəzarət etmək üçün ödəmə müddətlərinə görə təhllildə yuxarıda qeyd edilmiş diskontlaşdırılmamış məbləğlərdən istifadə etmir. Bunun əvəzində Bank, 31 dekabr 2011-ci il tarixinə aşağıdakı cədvəldə əks etdirilən gözlənilən ödəmə müddətləri limitinə nəzarət edir:

	Tələb üzrə və ya 1 aydan az	1-6 ay ərzində	6-12 ay ərzində	1-5 il ərzində	5 ildən artıq	Cəmi
Öhdəliklər və kapital						
Banklara və digər maliyyə təşkilatlarına borclar	12,741	-	-	3,201,324	-	3,214,065
Müştəri hesabları	33,345,417	2,789,267	5,533,968	7,604,131	-	49,272,784
Digər öhdəliklər	175,094	-	-	-	-	175,094
Cəmi öhdəliklər	33,533,252	2,789,267	5,533,968	10,805,455	-	52,661,942

31 dekabr 2010-ci il tarixinə gözlənilən ödəmə müddətlərinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Tələb üzrə və ya 1 aydan az	1-6 ay ərzində	6-12 ay ərzində	1-5 il ərzində	5 ildən artıq	Cəmi
Öhdəliklər və kapital						
Banklara və digər maliyyə təşkilatlarına borclar	5,924	15,427	-	748,335	288,018	1,057,704
Müştəri hesabları	19,317,465	10,152,381	6,724,429	3,210,745	12,534	39,417,554
Digər öhdəliklər	52,519	-	-	-	-	52,519
Cəmi öhdəliklər	19,375,908	10,167,808	6,724,429	3,959,080	300,552	40,527,777

“Bank Avrasiya” ASC

31 dekabr 2011-ci il tarixində bitən il üzrə Maliyyə Hesabatlarına aid Qeydlər (davamı)

Azərbaycan manatı ilə, digəri göstərilməyibse

Bank, likvidlik profilinə nəzarət üçün ödəmə təhlilini apararkən yuxarıda göstərilən diskont edilməmiş məbləğlərdən istifadə etmir. Bunun əvəzində, şirkət aşağıdakı 31 dekabr 2011 tarixinə olan cədvəldə təqdim edilən gözlənilən ödəmə müddətləri üzrə limitlərə nəzarət edir:

	Tələb üzrə və ya 1 aydan az	1-6 ay ərzində	6-12 ay ərzində	1-5 il ərzində	5 ildən artıq	Cəmi
Aktivlər						
Pul vəsaitləri və ARMB-nda qalıqlar	17,245,027	-	-	-	1,040,037	18,285,064
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaqlar	12,601,965	2,000,000	393,250	2,297,672	-	17,292,887
Müştərilərə verilmiş kreditlər	5,226,622	2,386,019	8,317,717	8,955,300	1,975,658	26,861,316
Satışa hazır investisiyalar	-	-	2,221,349	-	-	2,221,349
İnvestisiya mülki	-	-	-	-	286,781	286,781
Mülk və avadanlıq	-	-	-	-	4,013,166	4,013,166
Qeyri-maddi aktivlər	-	-	-	-	113,966	113,966
Digər aktivlər	186,189	-	-	-	-	186,189
Cəmi aktivlər	35,259,803	4,386,019	10,932,316	11,252,972	7,429,608	69,260,718
Öhdəliklər						
Banklara və digər maliyyə təşkilatlarına borclar	12,667	-	-	2,033,569	-	2,046,236
Müştəri hesabları	33,207,055	2,766,215	5,270,446	4,942,164	-	46,185,880
Digər öhdəliklər	-	-	-	-	204,776	204,776
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	174,367	-	-	-	-	174,367
Cəmi öhdəliklər	33,394,089	2,766,215	5,270,446	6,975,733	204,776	48,611,259
31 dekabr 2011 tarixinə xalis likvidlik boşluğu	1,865,714	1,619,804	5,661,870	4,277,239	7,224,832	20,649,459
31 dekabr 2011 tarixinə kumulyativ likvidlik boşluğu	1,865,714	3,485,518	9,147,388	13,424,627	20,649,459	

“Bank Avrasiya” ASC

31 dekabr 2011-ci il tarixində bitən il üzrə Maliyyə Hesabatlarına aid Qeydlər (davamı)

Azərbaycan manatı ilə, digəri göstərilməyibse

31 dekabr 2010-cu il tarixinə gözlənilən ödəmə müddətlərinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Tələb üzrə və ya 1 aydan az	1-6 ay ərzində	6-12 ay ərzində	1-5 il ərzində	Bitmə vaxtı göstərilməyən	Cəmi
Aktivlər						
Pul vəsaitləri və ARMB-nda qalıqlar	19,752,865	-	-	-	151,618	19,904,483
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaqlar	10,060,234	-	478,740	-	-	10,538,974
Müştərilərə verilmiş kreditlər	2,025,936	3,128,753	7,965,568	2,761,229	3,915,119	19,796,605
Satışa hazır investisiyalar	22,513	-	-	2,907,834	-	2,930,347
İnvestisiya mülki	-	-	-	-	286,781	286,781
Bina və avadanlıq	-	-	-	-	5,890,258	5,890,258
Qeyri-maddi aktivlər	-	-	-	-	130,885	130,885
Digər aktivlər	55,051	-	-	-	-	55,051
Cəmi aktivlər	31,916,599	3,128,753	8,444,308	5,669,063	10,374,661	59,533,384
Öhdəliklər						
Banklara və digər maliyyə təşkilatlarına borclar	3,109	-	-	939,461	-	942,570
Müştəri hesabları	19,105,350	9,891,599	6,225,135	2,714,253	-	37,936,337
Digər öhdəliklər	73,449	-	-	-	-	73,449
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	-	-	-	-	150,135	150,135
Cəmi öhdəliklər	19,181,908	9,891,599	6,225,135	3,653,714	150,135	39,102,491
31 dekabr 2010 tarixinə xalis likvidlik boşluğu	12,734,691	(6,762,846)	2,219,173	2,015,349	10,224,527	20,430,893
31 dekabr 2010 tarixinə kumulyativ likvidlik boşluğu	12,734,691	5,971,845	8,191,018	10,206,367	20,430,893	

Bankın Rəhbərliyinin fikrincə aktiv və öhdəliklərin ödəmə müddətlərinin və faiz dərəcələrinin uyğunluğu və/və ya nəzarət olunan uyğunsuzluğu Bankın uğurlu idarə olunması üçün əsas amillərdir. Ümumiyyətlə, kredit Banklarında bu göstəricilərə tam uyğunluq təmin edilmir. Belə ki, əməliyyatlar çox zaman qeyri-müəyyən müddətə aparılır və fərqli xarakter daşıyır. Bu göstəricilər üzrə uyğunsuzluq potensial olaraq gəlirliliyi artırır, lakin eyni zamanda zərərin baş vermə riskini yüksəldə bilər. Aktiv və öhdəliklərin ödəmə müddətləri, eləcə də ödəmə müddətləri tamamlandıqdan sonra faiz hesablanan öhdəliklərin münasib dəyərlə əvəz edilməsi imkanı, Bankın likvidliyinin və faiz dərəcələri və mübadilə məzənnələrinin dəyişəcəyi halda onun risklərinin qiymətləndirilməsi üçün əsas amillər hesab olunur.

Rəhbərlik inanır ki, baxmayaraq ki, müştəri hesablarının əhəmiyyətli hissəsi tələb olunandı, bu depozitlərin sayında və sahiblərdə çeşidlilik ,və Bankın keçmiş təcrübəsi göstərir ki, bu müştəri hesabları uzun müddət qalır və Bank üçün sabit maliyyə mənbəyi olacaqdır.

Faiz dərəcəsi riski. Bank bazar faiz dərəcələrinin dəyişməsinin onun maliyyə vəziyyətinə və pul vəsaitlərinin hərəkətinə təsiri ilə əlaqədar riskə məruz qalır. Bu cür dəyişikliklər nəticəsində faiz marjaları arta bilər, lakin faiz dərəcələri üzrə gözlənilməyən dəyişikliklər baş verdiyi təqdirdə faiz marjaları həmçinin azala və ya zərərin yaranmasına səbəb ola bilər.

Bank, əsasən sabit faiz dərəcəsi ilə müddətli borclardan məbləğ və müddətdə fərqli olan sabit faiz dərəcəsi ilə kredit vermənin nəticəsində faiz dərəcəsi riskinə məruz qalır. Təcrübədə faiz dərəcələri ümumiyyətlə qısa müddətə müəyyən edilir. Həmçinin müqaviləyə uyğun olaraq aktivlər və öhdəliklər üçün təsbit edilən faiz dərəcələrinə cari bazar şərtlərini əks etdirmək üçün adətən yenidən baxılır.

Rəhbərlik faiz dərəcələrinin dəyişməsinin qəbul edilə bilən səviyyəsi üzrə limitlər müəyyən edir və bu limitlərə müntəzəm olaraq nəzarət edir. Hər hansı bir hecləşdirmə aləti mövcud olmadıqda, Bank adətən öz mövqelərinin faiz dərəcələrinə uyğun olmasına çalışır.

“Bank Avrasiya” ASC

31 dekabr 2011-ci il tarixində bitən il üzrə Maliyyə Hesabatlarına aid Qeydlər (davamı)

Azərbaycan manatı ilə, digəri göstərilməyibse

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2011-ci il tarixinə Bankın məruz qaldığı faiz dərəcəsi riskləri əks olunur. Cədvəldə müqavilə əsasında faiz dərəcələrinin dəyişdirilməsi tarixlərinə və ya ödəmə tarixlərinə görə Bankın aktiv və öhdəliklərinin balans dəyəri ilə bölgüsü göstərilir.

	Tələb üzrə və ya 1 aydan az	1-6 ay ərzində	6-12 ay ərzində	1-5 il ərzində	5 ildən artıq	Faiz daşımayan	Cəmi
Aktivlər							
Pul vəsaitləri və ARMB-nda qalıqlar	17,245,027	-	-	-	-	1,040,037	18,285,064
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaqlar	12,601,964	2,000,000	393,250	2,297,673	-	-	17,292,887
Müştərilərə verilmiş kreditlər	5,226,622	2,386,019	8,317,717	8,955,300	1,975,658	-	26,861,316
Satışa hazır investisiyalar	-	-	2,221,349	-	-	-	2,221,349
Investisiya mülki	-	-	-	-	-	286,781	286,781
Bina və avadanlıq	-	-	-	-	-	4,013,166	4,013,166
Qeyri-maddi aktivlər	-	-	-	-	-	113,966	113,966
Digər aktivlər	-	-	-	-	-	186,189	186,189
Cəmi aktivlər	35,073,613	4,386,019	10,932,316	11,252,973	1,975,658	5,640,139	69,260,718
Öhdəliklər							
Banklara və digər maliyyə təşkilatlarına borclar	12,667	-	-	2,033,569	-	-	2,046,236
Müştəri hesabları	33,207,055	2,766,215	5,270,446	4,942,164	-	-	46,185,880
Təxirə salınmış vergi	204,776	-	-	-	-	-	204,776
Digər öhdəliklər	174,367	-	-	-	-	-	174,367
Cəmi öhdəliklər	33,598,865	2,766,215	5,270,446	6,975,733	-	-	48,611,259
31 dekabr 2011 tarixinə xalis faiz dərəcəsi boşluğu	1,474,748	1,619,804	5,661,870	4,277,240	1,975,658	5,640,139	20,649,459
31 dekabr 2011 tarixinə kumulyativ faiz dərəcəsi boşluğu	1,474,748	3,094,552	8,756,422	13,033,662	15,009,320	20,649,459	

“Bank Avrasiya” ASC

31 dekabr 2011-ci il tarixində bitən il üzrə Maliyyə Hesabatlarına aid Qeydlər (davamı)

Azərbaycan manatı ilə, digəri göstərilməyibse

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2010-cu il tarixinə Bankın məruz qaldığı faiz dərəcəsi riskləri əks olunur.

	Tələb üzrə və ya 1 aydan az	1-6 ay ərzində	6-12 ay ərzində	1-5 il ərzində	5 ildən artıq	Faiz daşımayan	Cəmi
Aktivlər							
Pul vəsaitləri və ARMB-nda qalıqlar	19,752,865	-	-	-	-	151,618	19,904,483
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaqlar	10,060,234	-	478,740	-	-	-	10,538,974
Müştərilərə verilmiş kreditlər	2,025,936	3,128,753	7,965,568	2,761,229	3,915,119	-	19,796,605
Satışa hazır investisiyalar	22,513	-	-	2,907,834	-	-	2,930,347
Investisiya mülki	-	-	-	-	-	286,781	286,781
Bina və avadanlıq	-	-	-	-	-	5,890,258	5,890,258
Qeyri-maddi aktivlər	-	-	-	-	-	130,885	130,885
Digər aktivlər	55,051	-	-	-	-	-	55,051
Cəmi aktivlər	31,916,599	3,128,753	8,444,308	5,669,063	3,915,119	6,459,542	59,533,384
Öhdəliklər							
Banklara və digər maliyyə təşkilatlarına borclar	3,109	-	-	939,461	-	-	942,570
Müştəri hesabları	19,105,350	9,891,599	6,225,135	2,714,253	-	-	37,936,337
Digər öhdəliklər	73,449	-	-	-	-	-	73,449
Təxirə salınmış vergi	-	-	-	-	-	150,135	150,135
Cəmi öhdəliklər	19,181,908	9,891,599	6,225,135	3,653,714	-	150,135	39,102,491
31 dekabr 2010 tarixinə xalis faiz dərəcəsi boşluğu	12,734,691	(6,762,846)	2,219,173	2,015,349	3,915,119	6,309,407	20,430,893
31 dekabr 2010 tarixinə kumulyativ faiz dərəcəsi boşluğu	12,734,691	5,971,845	8,191,018	10,206,367	14,121,486	20,430,893	

“Bank Avrasiya” ASC

31 dekabr 2011-ci il tarixində bitən il üzrə Maliyyə Hesabatlarına aid Qeydlər (davamı)

Azərbaycan manatı ilə, digəri göstərilməyibsə

Bank maliyyə alətləri üzrə faiz dərəcələrinə nəzarət edir. 31 dekabr 2011-ci il və 2010-cu il tarixlərinə Bankın əsas rəhbərliyi tərəfindən təhlil edilmiş hesabatlara əsaslanan faiz dərəcələri aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	2011		2010	
	AZN	USD	AZN	USD
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaqlar	9%-15%	9%-15%	9%-15%	9%-15%
Müştərilərə verilmiş kreditlər	7%-32%	10%-33%	7%-32%	10%-33%
Satışa hazır investisiyalar	7-15%	7-15%	7-15%	7-15%
Öhdəliklər				
Banklara və digər maliyyə təşkilatlarına borclar	7%-12%	7%-12%	7%-12%	7%-12%
Müştəri hesabları				
- hüquqi müəssisələrin müddətli depozitləri	6%-14%	6%-14%	6%-14%	6%-14%
- fiziki şəxslərin müddətli depozitləri	4%-11%	4%-11%	4%-11%	4%-11%

25. Kapitalın İdarə Edilməsi

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına görə (CBAR) Banklar haqqında qanun maddə 21:Bank məcmu kapitalını, xarici bankın yerli filialı isə məcmu kapitalla bərabər tutulmuş vəsaitini daimi olaraq Mərkəzi Bankın banklar üçün müəyyən etdiyi məcmu kapitalın minimum miqdarından aşağı olmayan səviyyədə saxlamalıdır.

Kapitalın idarə edilməsinə dair Rəhbərliyin məqsədləri aşağıdakılardır: Mərkəzi Bankın kapital tələblərini müşahidə etmək eyni zamanda, Bankın fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətini, və Mərkəzi Bankın tələbinə uyğun olaraq kapitalın adekvatlıq əmsalının saxlanılmasını təmin etməkdir. Banklar Mərkəzi Bank tərəfindən qoyulan cari kapital tələblərinə uyğun olaraq ən az AZN 10,000 məcburi kapital saxlamalıdırlar. (2010-cu il: AZN 10,000)

ARMB-ın müəyyən etdiyi kapitalın adekvatlığı əmsalına nəzarət, proqnozlaşdırılan və faktiki məlumatlara əsasən aylıq hesabatlarda əks olunmuş və Bankın Baş Meneceri və Baş Mühasibi tərəfindən imzalanmış və təsdiqlənmiş müvafiq hesablamalar əsasında həyata keçirilir.

Mərkəzi Bankın hazırkı Bank kapiatlı tələblərinə əsasən , banklar:

- Ən azı AZN 10,000,000 nizamnamə kapitalına malik olmalı(2010: AZN 10,000,000);
- Məcmu kapitalın həcmnin riskli aktivlərə nisbətini 12% və ya daha yuxarı həddə saxlamalıdır;(2010: 12%)
- 1-ci dərəcəli kapitalın, riskli aktivlərə nisbətini (1-ci dərəcəli aktiv nisbəti) minimum 6% və ya yuxarı həddə saxlamalıdır;(2010: 6%)

“Bank Avrasiya” ASC
31 dekabr 2011-ci il tarixində bitən il üzrə Maliyyə Hesabatlarına aid Qeydlər (davamı)
Azərbaycan manatı ilə, digəri göstərilməyibsə

Aşağıda bank kapitalının ARMB-in tələblərinə uyğun bölgüsü əks olunmuşdur.

	2011	2010
1-ci dərəcəli kapital		
Səhm kapitalı	20,000,000	20,000,000
Bölüşdürülməmiş mənfəət	649,458	430,893
Cəmi 1-ci dərəcəli kapital	20,649,458	20,430,893
2-ci dərəcəli kapital		
Cari gəlirlər	218,566	91,057
Ehtiyatlar	26,490	36,758
Cəmi 2-ci dərəcəli kapital	245,056	127,815
Çıxılmalardan əvvəlki cəmi kapital	20,894,514	20,558,708
Çıxılmalar	-	-
Məcmu kapital	20,894,514	20,558,708
Xüsusi risk üzrə ölçülmüş aktivlər	52,609,180	39,010,521
Cəmi risk üzrə ölçülmüş aktivlər	52,609,180	39,010,521
Cəmi kapitalın riskli aktivlərdə payı	40%	53%

26. Şərti Öhdəliklər

Adi biznes fəaliyyəti zamanı, müştərilərin tələbini qarşılamaq üçün, Bank balansarxası risklərlə maliyyə alətləri üzrə tərəf kimi çıxış edir. Bu alətlər, fərqli kredit riskləri daxil olmaqla maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks olunmur. Digər tərəfin fəaliyyətsizliyi nəticəsində bütün əks iddialar, girovlar öz dəyərini itirərsə, Bankın şərti öhdəliklər üzrə maksimum itkiyə məruz qalması kreditlərin həcmi qədər baş verir.

Balansarxası öhdəlikləri öz üzərinə götürərkən bank maliyyə vəziyyəti üçün həyata keçirdiyi eyni nəzarət və idarəetmə siyasətindən istifadə edir. 31 dekabr 2011-ci ildə, nominal və ya müqavilə məbləğləri aşağıdakı kimi olmuşdur.

	2011		2010	
	Nominal məbləğlər	Risk ölçülmüş məbləğlər	Nominal məbləğlər	Risk ölçülmüş məbləğlər
Şərti öhdəliklər və kredit öhdəlikləri				
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə öhdəliklər	4,399,315	4,399,315	2,176,984	2,176,984
Qarantiyalar	8,600,439	8,600,439	7,837,575	7,837,575
Cəmi şərti öhdəliklər və kredit öhdəlikləri	12,999,754	12,999,754	10,014,559	10,014,559

Məhkəmə prosedurları. Adi fəaliyyət gedişində Banka qarşı məhkəmə iddiaları və şikayətlər irəli sürülə bilər. Rəhbərlik inanır ki, belə iddialar və ya şikayətlərlə bağlı yaranan öhdəliklərin Bankın maliyyə vəziyyətinə və ya gələcək əməliyyatlarının nəticələrinə əhəmiyyətli dərəcədə mənfi təsiri olmayacaqdır və Rəhbərliyin fikrincə mühüm zərərlərin yaranma ehtimalının az olması səbəbindən müvafiq olaraq zərərlərin ödənilməsi üçün hər hansı ehtiyat yaradılmamışdır.

Vergi qanunvericiliyi. Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyi müxtəlif şərtlərə və tez-tez baş verə bilən dəyişikliklərə məruz qalır. Bankın əməliyyatlarına və fəaliyyətinə tətbiq edilən bu cür qanunvericiliyə dair Rəhbərliyin şərtlərinə müvafiq dövlət qurumları tərəfindən etiraz edilə bilər. Azərbaycanda baş verən son hadisələr göstərir ki, vergi orqanları qanunvericiliyi şərh edərkən və vergilərin məbləğini müəyyənləşdirərkən daha sərt mövqe nümayiş etdirə bilər və keçmişdə etiraz edilməyən əməliyyat və fəaliyyətlərə yenidən baxıla bilər. Bunun nəticəsində Banka qarşı böyük məbləğdə əlavə vergilər, cərimələr və faizlər hesablanıla bilər. Vergi orqanları tərəfindən vergi ödəyicisinin son üç təqvim ilindən çox olmayan fəaliyyəti yoxlanıla bilər. Qanunvericiliklə müəyyən olunmuş xüsusi hallarda yoxlama daha artıq dövrləri əhatə edə bilər.

Rəhbərlik hesab edir ki, 31 dekabr 2011-ci il tarixinə onun tərəfindən müvafiq qanunvericiliyin şərhli düzgündür və vergi, xarici valyuta və gömrüklə bağlı Bankın mövqeləri nəzarət edici orqanlar tərəfindən qəbul ediləcəkdir.

27. Maliyyə Alətlərinin Ədalətli Dəyəri

Ədalətli dəyər, məcburi satış və ya ləğv etmə halları istisna olmaqla, əlaqəsi olmayan məlumatlı maraqlı tərəflər arasında əlverişli əməliyyat zamanı maliyyə alətinin mübadilə edilə bildiyi məbləği əks etdirir. Ədalətli dəyər ən yaxşı halda aktiv bazar qiyməti ilə dəyərləndirilir. Bankın maliyyə alətlərinin çox hissəsi üçün mövcud bazanın olmadığı üçün ədalətli dəyər cari iqtisadi şərtlər və alətə xas olan risklər əsasında formalaşdırılır. Bankın bazar mübadiləsi zamanı özünün müəyyən alətinin bütünlüklə satışından əldə edəcəyi məbləği burada təqdim edilmiş ehtimalların əks etdirməsi heç də zəruri deyildir.

Rəhbərlik hesab edir ki, Bankın maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin balans dəyəri təxminən onların ədalətli dəyərinə bərabərdir.

Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən etmək üçün Bank aşağıdakı metod və fərziyyələrdən istifadə edir:

Müştərilərə verilmiş kreditlər. Müştərilə verilmiş kreditlər dəyərsizləşməyə görə ehtiyat çıxılmaqla xalis şəkildə təqdim edilir. Müştərilərə verilmiş kreditlərin təxmin edilən ədalətli dəyəri, alınması gözlənilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinin diskont edilmiş məbləğini əks etdirir. Ədalətli dəyəri müəyyən etmək üçün gözlənilən pul vəsaitlərinin hərəkəti cari bazar dərəcələri ilə diskont edilir. Rəhbərlik hesab edir ki, 31 dekabr 2011-ci il və 31 dekabr 2010-cu il tarixlərinə müştərilərə verilmiş kreditlərin ədalətli dəyəri müvafiq balans dəyərinə əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənir. Bu əsasən hazırkı bazar şərtlərini əks etdirmək üçün faiz dərəcələrinə yenidən baxmaq təcrübəsinin hesabına baş verir. Beləliklə də, bir çox qalıqlara faiz hesablanması bazardakı faiz dərəcələrinə yaxın olan dərəcələrlə hesablanır.

Banklara və digər maliyyə təşkilatlarına borclar. Ödənilmə müddəti bir aydan az olan banklara və digər maliyyə təşkilatlarına borclar qısa müddətli olduğu üçün, onların ədalətli dəyəri, balans dəyərinə yaxın götürülür. Ödənilmə müddəti 1 aydan artıq olan banklara və digər maliyyə təşkilatlarına borcların ədalətli dəyəri, müvafiq ilin sonuna təxmin edilən gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin bazar dərəcələri üzrə diskontlaşdırılmış dəyəridir. Bank hesab edir ki, 31 dekabr 2011 və 31 dekabr 2010 tarixində banklara və digər maliyyə təşkilatlarına borclara ödəniləcək vəsaitlər ədalətli dəyərinə əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənir. Bu öhdəliklərin nisbətən qısa müddətli olması ilə bağlıdır..

Müştəri hesabları. Sabit faizli pul yerləşdirmələri və digər borcların bazar qiymətinə istinad olunmadan qiymətləndirilmiş ədalətli dəyəri, faiz dərəcələrindən istifadə etməklə, oxşar müddətli yeni borclar üçün diskontlaşdırılmış pul vəsaitlərinin hərəkəti əsasında qiymətləndirilir. Bank hesab edir ki, 31 dekabr 2011 və 31 dekabr 2010-cu illər üçün müştəri hesablarının ədalətli dəyəri balans dəyərinə əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənir. Bu, ilk növbədə, bu, cari bazar şərtlərini əks etdirmək üçün faiz dərəcələrinin bazar şəraitinə uyğunlaşdırılması üçün təcrübə olması ilə bağlıdır. Belə ki, əksər qalıqlar üzrə faizlər bazar faiz dərəcələrinə uyğunlaşdırılır.

28. Maliyyə Alətləri Kateqoriyalarının Maliyyə Vəziyyəti Haqqında Hesabatla Üzləşdirilməsi.

MUBS 39 "Maliyyə alətləri: Tanınma və Qiymətləndirmə"-ə əsasən Bank aktivlərini 1) kreditlər və debitor borcları; 2) Satış üçün hazır maliyyə aktivləri

31 dekabr 2011 tarixinə yuxarıdakı kateqoriyalara əsasən maliyyə aktivləri tanınması aşağıdakı cədvəldə göstərilmişdir:

	Kreditlər və debitor borcları	Satış üçün hazır maliyyə aktivləri	Cəmi
Aktivlər			
Pul vəsaitləri və pul ekvivalentləri	18,285,064	-	18,285,064
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaqlar	17,292,887	-	17,292,887
Müştərilərə verilmiş kreditlər	26,861,316	-	26,861,316
Satışa hazır investisiyalar	-	2,221,349	2,221,349
Cəmi maliyyə aktivləri	62,439,267	2,221,349	64,660,616
Qeyri-maliyyə aktivləri	-	-	4,600,102
Cəmi aktivlər			69,260,718

“Bank Avrasiya” ASC
31 dekabr 2011-ci il tarixində bitən il üzrə Maliyyə Hesabatlarına aid Qeydlər (davamı)
Azərbaycan manatı ilə, digəri göstərilməyibsə

31 dekabr 2010-cu il tarixinə yuxarıdakı kateqoriyalara əsasən maliyyə aktivlərinin tanınması aşağıdakı cədvəldə göstərilmişdir:

	Kreditlər və debitor borcları	Satış üçün hazır maliyyə aktivləri	Cəmi
Aktivlər			
Pul vəsaitləri və pul ekvivalentləri	19,904,483	-	19,904,483
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaqlar	10,538,974	-	10,538,974
Müştərilərə verilmiş kreditlər	19,796,605	-	19,796,605
Satışa hazır investisiyalar	-	2,930,347	2,930,347
Cəmi maliyyə aktivləri	50,240,062	2,930,347	53,170,409
Qeyri-maliyyə aktivləri	-	-	6,362,975
Cəmi aktivlər			59,533,384

Bütün maliyyə öhdəlikləri amortizasiya olunmuş dəyerdə qiymətləndirilən maliyyə öhdəlikləri kimi təsnifləşdirilir.

29. Əlaqəli Tərəflərlə Əməliyyatlar

Bu maliyyə hesabatlarının verilməsi məqsədilə tərəflər o zaman əlaqəli hesab olunur ki, MUBS 24 “Əlaqəli tərəflər haqqında məlumatların açıqlanması” standartında müəyyən edildiyi kimi, onlardan biri digərinə nəzarət edə bilsin və yaxud maliyyə-təsərrüfat fəaliyyəti ilə bağlı qərar qəbul edərkən digər tərəfə əhəmiyyətli təsir göstərə bilsin. Əlaqəli tərəflər arasındakı münasibətləri nəzərə alarkən həmin münasibətlərin hüquqi formasına deyil, iqtisadi məzmununa diqqət yetirilir.

Adi fəaliyyət gedişində əsas səhmdarlarla, İdarə Heyətinin və Müşahidə Şurasının üzvləri, törəmə müəssisələrlə və digər əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar aparılır. Bu əməliyyatlara hesablaşmalar, kreditləşdirmə, depozitlərin cəlb edilməsi, zəmanətlər, ticarət maliyyələşdirməsi və xarici valyuta əməliyyatları daxildir. Bu əməliyyatların əksəriyyəti bazar dərəcələrində qiymətləndirilir. Bankın siyasətinə əsasən əlaqəli tərəflərlə əməliyyatların şərtləri asılı olmayan tərəflər arasında əlaqələr üstünlük təşkil etdiyi əməliyyatlar ilə eynidir. İlin sonuna qalıqlar 2011-ci il üzrə əlaqəli tərəflərlə bağlı aparılmış əməliyyatlar aşağıdakı kimidir:

	Əsas rəhbərlik	Digər əlaqəli	Cəmi
Qalıqlar			
Müştərilərə verilmiş kreditlər	143,860	320,730	464,590
Müştəri hesabları	20,612,553	-	20,612,553
Faiz hesablanan aktivlərin dəyərsizləşməsi üzrə	(11,509)	(3,207)	(14,716)
Əməliyyatlar			
Faiz gəlirləri	9,337	19,243	28,580
Faiz xərcləri	(10,662)	(54,893)	65,555
Faiz hesablanan aktivlər üzrə il ərzində dəyərsizləşmə ehtiyatı (ehtiyatın bərpası)	(935)	(2,113)	(3,048)
Qısa müddətli işçi müavinətləri	416,052	-	416,052

İlin sonuna qalıqlar 2010-cu il üzrə əlaqəli tərəflərlə bağlı aparılmış əməliyyatlar aşağıdakı kimidir:

	Əsas rəhbərlik	Digər əlaqəli	Cəmi
Qalıqlar			
Müştərilərə verilmiş kreditlər	57,284	244,358	301,642
Müştəri hesabları	14,594,626	345,554	14,940,180
Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	(4,829)	(50)	(4,879)
Əməliyyatlar			
Faiz gəlirləri	3,734	15,034	18,768
Faiz xərcləri	(7,549)	(38,867)	(46,416)
Faiz hesablanan aktivlər üzrə il ərzində dəyərsizləşmə ehtiyatı (ehtiyatın bərpası)	2,820	(3,732)	(912)
Qısa müddətli işçi müavinətləri	394,626	-	394,626

30. Seqment Hesabatı

Bank iki əsas biznes seqmenti üzrə qurulmuşdur:

- Pərakəndə bankçılıq- özəl bank xidmətləri, şəxsi müştəri xidmətləri, yığımlar, depozitlər, istehlak və ipoteka kreditləri;
- Korporativ bankçılıq- korporativ bank xidmətləri, cari hesablar, depozitlər, overdraftlar, borc və digər kredit xidmətləri, xarici valyuta əməliyyatları;

Biznes seqmentləri arasında əməliyyatlar normal kommersiya şərtlərinə əsaslanır. Əməliyyat xərcləri və gəlir vergisi xərcləri Bankın fazi gəlirlərinə uyğun şəkildə seqmentlər arasında bölünmüşdür. Biznes seqmentləri arasında gəlir və ya xərclərdə ciddi fərqlər müşahidə olunmamışdır.

	Pərakəndə bankçılıq	Korporativ bankçılıq	Digər seqmentlər	2011
Faiz gəlirləri	824,740	2,770,942	138,540	3,734,222
Faiz xərcləri	(1,964,995)	(414,834)	-	(2,379,829)
Faiz hesablanan aktivlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	(6,833)	(19,657)	-	(26,490)
Haqq və komissiya gəlirləri	75,595	516,977	252,748	845,320
Haqq və komissiya xərcləri	(6,446)	(122,030)	(71,058)	(199,534)
Valyuta əməliyyatlarından xalis gəlir	-	-	159,564	159,564
Digər gəlirlər	-	-	59,159	59,159
Əməliyyat gəliri / (zərəri)	(1,077,939)	2,731,398	538,953	2,192,412
Əməliyyat xərcləri	(423,875)	(1,424,125)	(71,204)	(1,919,204)
Vergidən qabaq mənfəət	(1,501,814)	1,307,273	467,749	273,208
Seqment aktivləri	12,318,678	26,736,517	30,205,523	69,260,718
Seqment öhdəlikləri	(38,838,044)	(9,567,723)	(205,492)	(48,611,259)
Digər seqment maddələri				
Bina və avadanlıq üzrə köhnəlmə	-	-	511,900	511,900
Bina və avadanlıq	-	-	4,013,166	4,013,166
Müştərilərə verilmiş kreditlər	7,502,006	21,351,862	-	28,853,868
Müştəri hesabları	38,334,280	7,851,600	-	46,185,880

“Bank Avrasiya” ASC
31 dekabr 2011-ci il tarixində bitən il üzrə Maliyyə Hesabatlarına aid Qeydlər (davamı)
Azərbaycan manatı ilə, digəri göstərilməyibsə

31 dekabr 2010-cu il tarixində bitən il üzrə seqmentlər üzrə məlumat aşağıdakı kimi olmuşdur.

	Pərakəndə bankçılıq	Korporativ bankçılıq	Digər seqmentlər	2010
Faiz gəliləri	1,254,934	1,920,763	305,472	3,481,169
Faiz xərcləri	(1,330,957)	(583,328)	-	(1,914,285)
Faiz hesablanan aktivlərin dəyersizləşməsi üzrə ehtiyat	(68,301)	21,066	-	(47,235)
Haqq və komissiya gəlirləri	452,264	124,420	-	576,684
Haqq və komissiya xərcləri	(180,615)	(21,984)	-	(202,599)
Valyuta əməliyyatlarından xalis gəlir	-	-	115,528	115,528
Digər gəlirlər	-	-	1,584	1,584
Əməliyyat gəliri / (zərəri)	127,325	1,460,937	422,584	2,010,846
Əməliyyat xərcləri	(133,492)	(1,265,536)	(496,274)	(1,895,302)
Vergidən qabaq mənfəət	(6,167)	195,401	(73,690)	115,544
Seqment aktivləri	10,573,277	22,948,290	25,925,781	59,447,348
Seqment öhdəlikləri	(31,227,250)	(7,692,810)	(165,223)	(39,085,283)
Digər seqment maddələri				
Bina və avadanlıq üzrə köhnəlmə	-	-	496,274	496,274
Bina və avadanlıq	-	-	5,890,258	5,890,258
Müştərilərə verilmiş kreditlər	9,868,819	9,927,786	-	19,796,605
Müştəri hesabları	31,186,098	6,750,239	-	37,936,337

31 dekabr 2011 və 2010-cu illərdə yalnız bir müştəridən gələn gəlirlər ümumi gəlirlərin 10%-dən çox olmamışdır.